

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Σπουδαστής: Σερμέας Νικόλαος

Επιβλέπων Καθηγητής: Μαυριδόγλου Γεώργιος

Καλαμάτα 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ..... 4

1.1	Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.).....	4
1.1.1	Ιστορική αναδρομή.....	4
1.1.2	Αποστολή και στόχος της σχολής.....	5
1.1.3	Προϋποθέσεις εισαγωγής.....	5
1.2	Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν.).....	6
1.2.1	Ιστορική αναδρομή.....	6
1.2.2	Αποστολή και στόχος της σχολής.....	9
1.2.3	Προϋποθέσεις εισαγωγής.....	10
1.3	Η ιστορία των στρατιωτικών νοσοκομείων στην νεότερη Ελλάδα.....	11
1.3.1	Ιστορικά στοιχεία.....	11
1.3.2	Το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών.....	14
1.3.2.1	Ιστορική αναδρομή του 401 Γ.Σ.Ν.Α.....	15
1.3.3	Το 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως.....	17
1.3.4	Το 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων.....	17
1.3.5	Το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού.....	18
1.3.5.1	Ιστορική αναδρομή.....	18
1.3.5.2	Σκοπός και καθεστώς λειτουργίας.....	19
1.3.6	Το 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας.....	20
1.3.6.1	Ιστορική αναδρομή.....	20
1.3.7	Το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών.....	21
1.3.7.1	Ιστορική αναδρομή.....	21
1.3.7.2	Δικαιούχοι νοσηλείας και κοινωνική προσφορά.....	22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ Σ.Σ.Α.Σ. ΚΑΙ Σ.Α.Ν. ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ.....23

2.1	Στοιχεία εκπαίδευσης Σ.Σ.Α.Σ.....	24
2.2	Στοιχεία εκπαίδευσης Σ.Α.Ν.....	26
2.3	Βάσεις σχολών και αριθμός επιτυχόντων.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.....28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ43

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κύριος σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας, είναι η αναλυτική παρουσίαση του προγράμματος εκπαίδευσης, που πραγματοποιείται στις στρατιωτικές σχολές, καθώς και το καθεστώς λειτουργίας των στρατιωτικών νοσοκομείων στην Ελλάδα.

Στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται, η στρατιωτική σχολή αξιωματικών σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.) και η σχολή αξιωματικών νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν), υπό από το πρίσμα της ιστορικής τους εξέλιξης. Γίνεται αναφορά σε στοιχεία που αφορούν, αφενός τις προϋποθέσεις εισαγωγής στην επιλεγόμενη σχολή και αφετέρου στους κανονισμούς και τις υποχρεώσεις που οφείλει ο κάθε σπουδαστής να τηρεί, προκειμένου να επιτύχει στην σχολή. Όσον αφορά τους κανονισμούς, είναι άξιο αναφοράς τόσο η αρμόζουσα συμπεριφορά των σπουδαστών, όσο και η τήρηση του καθημερινού προγράμματος, που έχει οριστεί από την σχολή.

Τα στρατιωτικά νοσοκομεία αποτελούν πλέον αναπόσπαστο κομμάτι του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) της χώρας μας. Ωστόσο η διάρθρωση τους παρουσιάζει σημαντικές διαφορές, σε σχέση με τα υπόλοιπα δημόσια νοσοκομεία της χώρας και γι' αυτό τον λόγο, κρίνεται σκόπιμη η αναφορά στα μεγαλύτερα στρατιωτικά νοσοκομεία της Ελλάδας. Οι υπηρεσίες, το προσωπικό, η διοίκηση των νοσοκομείων άλλα και το πώς αυτά διαμορφώθηκαν με το πέρασμα των χρόνων, μελετήθηκαν και αποδόθηκαν με την μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια.

Από τα παραπάνω, γεννάται εύλογα το ερώτημα κατά πόσο η εκπαίδευση στην οποία υποβάλλονται οι επιτυχόντες στις συγκεκριμένες στρατιωτικές σχολές, ανταποκρίνεται επαρκώς στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των στρατιωτικών νοσοκομείων. Στο δεύτερο κεφάλαιο λοιπόν, δίνεται η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα. Με γνώμονα τα στοιχεία εκπαίδευσης, εξετάζεται η απορρόφηση των αποφοίτων πλέον, στις αντίστοιχες θέσεις των εγχώριων στρατιωτικών νοσοκομείων. Για να γίνει ευκολότερα αντιληπτή η ζήτηση για κατάτμηση καλά εκπαιδευμένου προσωπικού στα ανάλογα τμήματα των στρατιωτικών νοσοκομείων, παρατίθενται πίνακες εισαγωγής για την κάθε σχολή κατά χρονολογική σειρά.

Στο τρίτο κεφάλαιο τέλος, γίνεται μια παρουσίαση αποτελεσμάτων και στοιχείων κίνησης, έξι στρατιωτικών νοσοκομείων και δέκα δημόσιων πολιτικών ιδρυμάτων από διάφορους νομούς της χώρας με στόχο, την ανάλυση και σύγκριση μεταξύ στρατιωτικών και δημόσιων νοσοκομείων όσον

αφορά τον φόρτο εργασίας, αλλά και την καλύτερη ενημέρωση για το κοινωνικό έργο που προσφέρουν τα στρατιωτικά νοσοκομεία στην χώρα μας.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται συνοπτικά τα συμπεράσματα της παρούσας εργασίας έπειτα από τις αναφορές και τις έρευνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την συγγραφή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

1.1 ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ (ΣΣΑΣ)

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία παρουσίαση και ανάλυση της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων. Αρχικά θα γίνει μία παρουσίαση της ιστορικής αναδρομής της σχολής, θα αναλυθούν η αποστολή και οι στόχοι της, και τέλος θα γίνει μία παρουσίαση των κριτηρίων και των προϋποθέσεων εισαγωγής των υποψηφίων σπουδαστών.

1.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Σχολή ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1926 με πρώτη ονομασία «Στρατιωτική Ιατρική Σχολή» και λειτούργησε μέχρι το 1935. Το 1937 επανιδρύθηκε ως Σχολή Αξιωματικών Στρατιωτικών Υπηρεσιών, παράγοντας αξιωματικούς ως Ιατρούς και Στρατολόγους και λειτούργησε μέχρι την έναρξη του Ελληνο-ιταλικού πολέμου. Τότε απόφοιτοι και μαθητές στελέχωσαν τις υγειονομικές και στρατολογικές υπηρεσίες και αρκετοί βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή του μετώπου, στηρίζοντας τον κάθε Έλληνα μαχητή και αρκετοί από αυτούς θυσιάστηκαν υπέρ της πατρίδος. Το 1947 η Σχολή μεταφέρθηκε και επαναλειτούργησε ως Στρατιωτική Ιατρική Σχολή στη Θεσσαλονίκη, όπου είναι εγκατεστημένη μέχρι σήμερα.

Από το 1953 και σταδιακά, προστέθηκαν στο Ιατρικό τμήμα τα τμήματα: Κτηνιατρικό, Οδοντιατρικό και Φαρμακευτικό. Το 1970 η Στρατιωτική Ιατρική Σχολή μετονομάστηκε σε Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων με την προσθήκη των τμημάτων Δικαστικού, Στρατολογικού και Οικονομικού (το Δικαστικό τμήμα έπαψε να υφίσταται το 1986). Από το 1989 εισάγονται στη σχολή και γυναίκες, ενώ το 2005 προστέθηκε και το Ψυχολογικό τμήμα.

Όλοι οι μαθητές των τμημάτων φοιτούν στις αντίστοιχες Σχολές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι απόφοιτοι Αξιωματικοί της σχολής, κατανέμονται στους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων και τα κοινά Σώματα καθώς και σε Υγειονομικά τμήματα, στην Ελληνική Αστυνομία και εξελίσσονται σε άριστους επιστήμονες Αξιωματικούς, με στρατιωτική

καταξίωση και ακαδημαϊκή αναγνώριση. Η Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων είναι ανεξάρτητος Διακλαδικός Σχηματισμός επιπέδου Ταξιαρχίας και υπάγεται στον κ. Αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α.

1.1.2 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Αποστολή της σχολής είναι, η παροχή αρμονικά συνδυασμένης επιστημονικής και στρατιωτικής εκπαίδευσης, για την κατάρτιση μονίμων Αξιωματικών με στόχο την κάλυψη των αναγκών των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων ως κατωτέρω:

- Υγειονομικού
 1. Ιατροί
 2. Κτηνίατροι
 3. Οδοντίατροι
 4. Φαρμακοποιοί
- Οικονομικού
- Στρατολογικού

Στόχος της εκπαίδευσης είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές–σπουδάστριες τις απαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές επιστημονικές γνώσεις, τις κατάλληλες στρατιωτικές εμπειρίες, τη γενικότερη εγκυκλοπαιδική μόρφωση, καθώς και τις σωματικές ικανότητες ώστε να μπορέσουν ν' ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους ως αξιωματικοί επιστήμονες. Η Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων έχει την έδρα της στη Θεσσαλονίκη και είναι εγκατεστημένη σε κτιριακό συγκρότημα απέναντι από το 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως και δίπλα στη Πανεπιστημιούπολη.

1.1.3 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Για την εισαγωγή στην εν λόγω Στρατιωτική Σχολή απαιτείται οι υποψήφιοι σπουδαστές να ανταποκρίνονται σε μια σειρά προϋποθέσεων. Πιο αναλυτικά, θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι σπουδαστές να είναι Έλληνες το γένος, να έχουν την ελληνική ιθαγένεια και να είναι κάτοχοι κατάλληλου τίτλου σπουδών, που να τους επιτρέπει την συμμετοχή στις εισακτέες εξετάσεις για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αναγραφόμενη διαγωγή στον τίτλο σπουδών, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον κοσμία. Οφείλουν να είναι άγαμοι και η ηλικία τους να μην ξεπερνά τα 20 έτη. Όσον αφορά την σωματοδομή των υποψηφίων, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση να έχουν ανάστημα πάνω από 1,65 μ. οι άντρες και πάνω από 1.55 μ. οι γυναίκες έχοντας παράλληλα άρτια σωματική διάπλαση και πλήρη σωματική και ψυχική υγεία. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό με τα προαναφερθέντα, οι υποψήφιοι υποχρεούνται να μην έχουν καταδικαστεί και να μην διώκονται για διάφορα ποινικά αδικήματα.

Από την στιγμή που οι υποψήφιοι καλύπτουν επαρκώς όλες τις ανωτέρω προϋποθέσεις και έχουν επιτύχει την απαιτούμενη βαθμολογία στις γραπτές εξετάσεις, στα μαθήματα των γενικών εξετάσεων που διεξάγονται πανελληνίως από το Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Δια βίου Μάθησης, έχουν το δικαίωμα να διαγωνιστούν στις Προκαταρκτικές Κατατακτικές Εξετάσεις (Π.Κ.Ε.), που διεξάγονται στην Σχολή και περιλαμβάνουν:

1. Υγειονομικές εξετάσεις,
2. Ψυχοτεχνικές εξετάσεις και
3. Αθλητικές δοκιμασίες.

Με δεδομένο ότι έχουν φέρει εις πέρας όλες τις προβλεπόμενες εξετάσεις και τις δοκιμασίες με απόλυτη επιτυχία, θεωρούνται επιτυχόντες της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων.

1.2 ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ (ΣΑΝ)

Παρακάτω πραγματοποιείται μία ανάλυση της σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής. Αρχικά παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή της σχολής, καθώς επίσης η αποστολή και ο στόχος της, και τέλος, γίνεται αναφορά στις προϋποθέσεις εισαγωγής των υποψηφίων.

1.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ), είναι Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΣΕΙ), ισότιμο με τα υπόλοιπα ΑΕΙ της χώρας. Υπάγεται στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ), και υποστηρίζεται σε θέματα Διοικητικής Μέριμνας από το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ), και διοικείται από Αξιωματικό απόφοιτο της ΣΑΝ. Ήταν η πρώτη παραγωγική Σχολή Αξιωματικών Γυναικών και ιδρύθηκε το 1946, όταν το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ανέδειξε την ανάγκη στελέχωσης των Ενόπλων Δυνάμεων με μόνιμο στρατιωτικό νοσηλευτικό προσωπικό.

Στην Σχολή εισάγονταν μόνο γυναίκες μετά από εξέταση επιτροπής αποτελούμενη από την Διευθύνουσα Νοσηλεύτρια της Διεύθυνσης Υγειονομικής Υπηρεσίας του Γ.Ε.Σ. και ακόμη, από 5 Ανώτερους Υγειονομικούς αξιωματικούς, με βάση το νέο Βρετανικό Σύστημα εκπαίδευσης που είχε υιοθετηθεί και εφαρμοζόταν στον Στρατό. Οι πρώτες 21 μαθήτριες εισήλθαν στην «Στρατιωτική Σχολή Εκπαιδύσεως Αδελφών Νοσοκόμων» στις 14/11/1946. Η ημερομηνία αυτή αποτελεί και την ημέρα εορτασμού ιδρύσεως της σχολής. Το πρώτο κτίριο που στέγασε την νεοϊδρυθείσα Σχολή ήταν ένα κτίριο της Μονής Πετράκη που λειτουργούσε ως παράρτημα του 401 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου. Η διάρκεια της εκπαίδευσης των σπουδαστριών της Σχολής ήταν τριετής. Η θεωρητική εκπαίδευση γινόταν από αξιωματικούς του Υγειονομικού, από ιδιώτες καθώς και από διπλωματούχες Αδελφές Νοσοκόμες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και του Ευαγγελισμού. Η πρακτική άσκηση γινόταν σε πολιτικά και στρατιωτικά νοσοκομεία της χώρας. Σημαντική βοήθεια τόσο στην σύσταση του Σώματος όσο και στην νεοϊδρυθείσα Σχολή προσέφερε ένα επιτελείο Αγγλίδων Αξιωματικών του Σώματος της Βασίλισσας Αλεξάνδρας, οι οποίες υπηρετούσαν στην Αγγλική Στρατιωτική Αποστολή. Μετά την αποχώρηση των Αγγλίδων Νοσοκόμων, στις αρχές του 1949, την Διεύθυνση της Σχολής ανέλαβε η Αντισυνταγματάρχης Κλεοπάτρα Αβαγιανού, η οποία διπλωματούχος Αξιωματικός Νοσηλεύτρια του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

και της το έργο της αποτέλεσε τον πυρήνα για την εδραίωση και την σταθεροποίηση του θεσμού της Στρατιωτικής Νοσηλευτικής καθώς και για την καθιέρωση των Αξιωματικών Νοσηλευτριών.

Το 1950 οι πρώτες Αξιωματικοί Νοσηλεύτριες απόφοιτες της Σχολής, ανέλαβαν διδακτικά καθήκοντα, ενώ παράλληλα οι περισσότερες από αυτές, στελέχωσαν τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία των Αθηνών και ολόκληρης της επαρχίας. Την ίδια χρονιά η Σχολή Νοσηλευτικής στεγάζεται σε ένα κτίριο του Αρσακείου Γυμνασίου, ενώ ακολούθησαν διάφορες μεταστεγάσεις έως το 1992, που η Σχολή αποκτά δικές της κτιριακές εγκαταστάσεις στο Στρατόπεδο Σακέττα Α' στην περιοχή του Βύρωνα. Στις 27 Ιανουαρίου 1951 το Υπουργικό Συμβούλιο ορίζει ως αρχηγό του Σώματος Αξιωματικών Νοσηλευτριών των Εθνικών Ενόπλων Δυνάμεων, την Βασίλισσα Φρειδερίκη. Κατά το έτος 1954, με ένα διάταγμα και μετά από έγκριση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, επιτρέπεται ο γάμος στις Αξιωματικούς Αδελφές Νοσοκόμους αφού παρέλθει μία πενταετία από την αποφοίτησή τους από την Σχολή, δεν επιτρέπεται όμως η τεκνοποίηση, έως το 1970. Επίσης με το ίδιο διάταγμα, η Γενική Διευθύνουσα φέρει τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη, ενώ απονέμεται ο βαθμός του Ταξίαρχου στην Επίτιμη Αρχηγό του Σώματος, την Βασίλισσα Φρειδερίκη. Κατά την πενταετία 1950-1955, Αξιωματικοί Νοσηλεύτριες έλαβαν μέρος στο εκστρατευτικό σώμα της Ελλάδας στην Κορέα και υπηρέτησαν σε προωθημένα χειρουργεία του Κορεατικού μετώπου, μία αποστολή η οποία θεωρούνταν ιδιαίτερα δύσκολη εξαιτίας των δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών της χώρας. Η μεγάλη προσφορά τους και ο συνεχής παρεχόμενες υπηρεσίες τους, έτυχαν αξιοθαύμαστων διακρίσεων από τους Συμμάχους, γεγονός που συντέλεσε στο να γραφτεί μία από τις λαμπρότερες σελίδες στην ιστορία του Σώματος, ενώ τιμήθηκαν με το παράσημο του Χάλκινου Αστέρα για τις υπηρεσίες που προσέφεραν στον αγώνα των Ηνωμένων Εθνών.

Το 1954 δημιουργείται ο κανονισμός της στολής σύμφωνα με τον οποίο, οι απόφοιτες είναι υποχρεωμένες να φορούν πάντα το διακριτικό σήμα που τους απονέμεται κατά την ονομασία τους ως Αξιωματικοί Νοσηλεύτριες. Η παράσταση του εμβλήματος απεικονίζει τη θεά Αθηνά σκεπτόμενη, η οποία είναι η θεά της υγείας, ενώ το αρχαίο ρητό που αναγράφεται στο έμβλημα: «Επ' ωφελείη καμνόντων» (για να ωφελήσω τους πάσχοντες), είναι απόσπασμα από τον όρκο του Ιπποκράτη. Παράλληλα την ίδια χρονιά θεσμοθετείται η εξάμηνη φοίτηση στην Σχολή Εφαρμογής Υγειονομικού (ΣΕΥ) που σταδιακά επεκτάθηκε στο ένα έτος. Η εκπαίδευση περιλάμβανε κλινική άσκηση σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) και Πανεπιστημιακές κλινικές, καθώς και μαθήματα στρατιωτικού και επιμορφωτικού ενδιαφέροντος. Οι απόφοιτες, μετά την τριετή φοίτηση τους στη ΣΑΝ ονομάζονταν Ανθυπασπιστές, Αξιωματικοί, Νοσηλεύτριες και προάγονταν στον βαθμό της Ανθυπολοχαγού μετά από εκπαίδευσή τους στη ΣΕΥ .

Το 1989 ενσωματώθηκε το ετήσιο πρόγραμμα της ΣΕΥ στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΣΑΝ και η φοίτηση έγινε τετραετής. Η κατανομή των Αξιωματικών Νοσηλευτριών στους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων ορίστηκε με Προεδρικό Διάταγμα το 1984. Τέλος κατά το έτος 1990, εισήχθησαν και οι πρώτοι άρρενες μαθητές, ενώ το 1996 με ειδικό Νόμο απονέμεται και ο βαθμός της Ταξίαρχου στις Αξιωματικούς Νοσηλεύτριες, και το 2000 με διαταγή του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας χορηγείται ξιφίδιο στους σπουδαστές της Σχολής και στους νέους αξιωματικούς απονέμεται ξίφος του κλάδου στον οποίο κατανέμονται.

Μετονομασίες ΣΑΝ από την ίδρυση της έως σήμερα

Έτος	Ονομασία
1946	Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων Στρατού
1953	Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων «Βασίλισσα Φρειδερίκη»
1971	Σχολή Αξιωματικών Αδελφών Νοσοκόμων (ΣΑΑΝ)
1989	Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ)

1.2.2 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Αποστολή της σχολής, είναι η παροχή ακαδημαϊκής και στρατιωτικής εκπαίδευσης, προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε κλάδου στον όποιον αναφέρεται¹. Εξίσου σημαντική παράμετρος για τους σπουδαστές της σχολής αποτελεί και η ανάπτυξη των απαιτούμενων αρετών, καθώς και η στρατιωτική αγωγή έτσι ώστε να διαμορφωθούν αξιωματικοί νοσηλευτές, οι οποίοι θα διαθέτουν ηγετικά προσόντα και στρατιωτική συνείδηση από την μια πλευρά και μόρφωση ανωτάτου επίπεδου σε συνδυασμό με κοινωνική και πολιτιστική παιδεία και αγωγή από την άλλη. Εξέχουσα σημασία για την σχολή, αποτελεί η συμμετοχή των σπουδαστών της, σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες της Πολιτείας, τα οποία αφορούν θέματα νοσηλευτικής επιστήμης και τεχνολογίας. Τέλος, η Σ.Α.Ν., ανά τακτά χρονικά διαστήματα, προχωρεί στην οργάνωση σχολείου το οποίο

¹ Νόμος 3187/2003

αφορά την προετοιμασία των αλλοδαπών υποτρόφων, στα πλαίσια διακρατικών συμφωνιών, αποδεικνύοντας έτσι τις υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου προδιαγραφές της σχολής.

Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση έχει σαν στόχο την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων, για την άσκηση της νοσηλευτικής επιστήμης τόσο σε επίπεδο πρόληψης, όσο και φροντίδας. Η καλλιέργεια της επιστημονικής σκέψης και η εξοικείωση με την έρευνα, στοχεύει στην συμμετοχή των αξιωματικών νοσηλευτών στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας, παράλληλα με την απόκτηση όλων των απαραίτητων δεξιοτήτων που απαιτούνται, προκειμένου ο αξιωματικός νοσηλευτής να λειτουργεί ως διοικητικό και οργανωτικό στέλεχος, στα πλαίσια των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας μας.

Ολοκληρώνοντας, θα μπορούσαμε χαρακτηριστικά να αναφέρουμε, το μάθημα της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης καθώς και φροντιστηριακά μαθήματα κλινικής νοσηλευτικής που πραγματοποιούνται στην σχολή, με μέριμνα της Διεύθυνσης σπουδών. Οι σπουδαστές εξασκούνται σε προπλάσματα σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες, με σκοπό την πλήρη κατανόηση και την απόκτηση δεξιολογίας στις νοσηλευτικές διαδικασίες. Περνώντας σε παραμέτρους της Ακαδημαϊκής εκπαίδευσης που αφορούν κυρίως κοινωνική και πολιτιστική παιδεία, θα ήταν σκόπιμο να αναφέρουμε τμήματα ξένων γλωσσών στα οποία κατατάσσονται οι μαθητές, ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας τους, καθώς και η συγκρότηση αθλητικών ομάδων, οι οποίες παίρνουν μέρος στους αγώνες που διοργανώνονται μεταξύ των Α.Σ.Ε.Ι. Ταυτόχρονα η χορωδία της σχολής, αποτελούμενη από σπουδαστές, συμμετέχει σε διάφορες εκδηλώσεις εντός και εκτός της σχολής. Κλείνοντας την αναφορά στην Ακαδημαϊκή εκπαίδευση της Σ.Α.Ν. αξίζει να αναφερθεί και η ομάδα χορού καθοδηγούμενη από εξειδικευμένο καθηγητή σωματικής αγωγής, όπου διδάσκονται παραδοσιακοί χοροί.

Από την άλλη πλευρά η στρατιωτική εκπαίδευση των σπουδαστών διακρίνεται σε θεωρητική στρατιωτική εκπαίδευση και πρακτική στρατιωτική εκπαίδευση. Η θεωρητική στρατιωτική εκπαίδευση, περιλαμβάνει μαθήματα στρατιωτικού ενδιαφέροντος και διαλέξεις από διακεκριμένους ομιλητές σε θέματα Διεθνών Σχέσεων, Διεθνούς Πολιτικής και Διπλωματίας, καθώς και διαλέξεις σε θέματα Διακλαδικότητας. Η πρακτική στρατιωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει ασκήσεις αόπλου και ενόπλου, βολές με όπλο τύπου G3-A3, πορείες κατά την διάρκεια της ημέρας καθώς και νυχτερινές, θερινή διαβίωση διάρκειας περίπου 1 εβδομάδας, παρελάσεις, εκπαιδευτικά ταξίδια και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Στρατιωτικές και γενικότερου ενδιαφέροντος εγκαταστάσεις και τέλος, καθημερινή σωματική αγωγή.

1.2.3 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Για την εισαγωγή στη Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής, οι προϋποθέσεις εισαγωγής για τους υποψηφίους σπουδαστές, ταυτίζονται με τις προϋποθέσεις εισαγωγής της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Στρατού. Επιγραμματικά: να είναι Έλληνες το γένος, να έχουν την ελληνική ιθαγένεια και να είναι κάτοχοι κατάλληλου τίτλου σπουδών που να τους επιτρέπει την συμμετοχή στις εισακτέες εξετάσεις για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Η αναγραφόμενη διαγωγή στον τίτλο σπουδών θα πρέπει να είναι τουλάχιστον κοσμία. Οφείλουν να είναι άγαμοι και η ηλικία τους να μην ξεπερνά τα 20 έτη. Το ανάστημα να είναι πάνω από 1,65 μ. για τους άντρες, και πάνω από 1.55 μ. για τις γυναίκες, έχοντας παράλληλα άρτια σωματική διάπλαση και πλήρη σωματική και ψυχική υγεία. Τέλος οι υποψήφιοι υποχρεούνται να μην έχουν καταδικαστεί και να μην διώκονται για διάφορα ποινικά αδικήματα.

Πληρώντας επαρκώς όλες τις ανωτέρω προϋποθέσεις και έχοντας επιτύχει την απαιτούμενη βαθμολογία στις γραπτές εξετάσεις, στα μαθήματα των γενικών εξετάσεων, που διεξάγονται πανελληνίως από το Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Δια βίου Μάθησης, έχουν το δικαίωμα να διαγωνιστούν στις Προκαταρκτικές Κατατακτήριες Εξετάσεις (Π.Κ.Ε.) που διεξάγονται στην σχολή και περιλαμβάνουν:

1. Υγειονομικές εξετάσεις,
2. Ψυχοτεχνικές εξετάσεις και
3. Αθλητικές δοκιμασίες.

Με δεδομένο ότι έχουν φέρει εις πέρας όλες τις προβλεπόμενες εξετάσεις και τις δοκιμασίες με απόλυτη επιτυχία, θεωρούνται επιτυχόντες της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής.

1.3 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ.

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία και γίνεται περιγραφή 6 στρατιωτικών νοσοκομείων της χώρας μας.

1.3.1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατά την έναρξη της Ελληνικής επανάστασης του 1821 δεν υπήρχε οργανωμένη υγειονομική υπηρεσία, αφού δεν υπήρχε οργανωμένος τακτικός στρατός. Ο Γερμανός Ερρίκος Τράιμπερ, που έφτασε στην Ελλάδα το 1822, ήταν ο πρώτος γιατρός χειρουργός του Ελληνικού Στρατού και ο ιδρυτής των πρώτων νοσοκομείων, καθώς και της στρατιωτικής φαρμακαποθήκης. Η λειτουργία των στρατιωτικών νοσοκομείων αρχίζει κατά το 1828, ενώ το 1830 διορίζεται διευθυντής στο φαρμακείο του στρατιωτικού νοσοκομείου Ακροναυπλίας ο Αδόλφος Μαν από το Αννόβερο, που θεωρείται ο αρχαιότερος φαρμακοποιός του στρατού. Ενώ, το 1832 διορίζεται στο στρατό ο πρώτος κτηνίατρος, ο Βαυαρός Γεώργιος Χορς. Το 1834 δημοσιεύονται οι πρώτοι κανονισμοί στρατιωτικής υγιεινής, οι οποίοι ρυθμίζουν τους κανόνες λειτουργίας των στρατώνων, την άσκηση της υγειονομικής υπηρεσίας στο στράτευμα, τον τρόπο πρόληψης και αντιμετώπισης των διαφόρων επιδημιών και τον τρόπο υγιεινής διαβίωσης και διατροφής. Το 1836 ιδρύθηκε το πρώτο μόνιμο στρατιωτικό νοσοκομείο στην Αθήνα με την επωνυμία Α' Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, ενώ το 1837 με βασιλικό διάταγμα καθορίσθηκαν οι βαθμοί των υγειονομικών αξιωματικών ανάλογα με αυτούς των αξιωματικών της πρώτης γραμμής. Το 1853 ιδρύθηκε η Κεντρική Στρατιωτική Φαρμακαποθήκη, η οποία προμήθευε από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης της φαρμακοεπιδησμικό υλικό, που παρασκεύαζαν τα στρατιωτικά εργαστήρια φαρμακευτικών προϊόντων, ενώ κατά το 1861 ιδρύεται το "Σχολείο Νοσοκόμων" που αποτέλεσε πρωτοπορία για τα ευρωπαϊκά δεδομένα εκείνης της εποχής. Το ίδιο έτος με βασιλικό διάταγμα καθορίζεται η εσωτερική λειτουργία των Στρατιωτικών Νοσοκομείων.

Το Υγειονομικό Σώμα κατά τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 διέθετε ικανούς, έμπειρους και άριστα εκπαιδευμένους αξιωματικούς και νοσοκόμους. Κατά τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 γεννήθηκε το Σώμα Αδελφών Νοσοκόμων του Ελληνικού Στρατού. Η μεταφορά των τραυματιών από τα πεδία των μαχών στους σταθμούς επίδεσης και στα κινητά χειρουργεία πραγματοποιήθηκε με φορεία, φορειοφόρα ζώα και κάρρα ενώ, παράλληλα, η μεταφορά τους στα νοσοκομεία των Αθηνών, γινόταν με το σιδηρόδρομο και τα πλοία. Στον πόλεμο αυτό πραγματοποιήθηκαν για πρώτη

φορά παγκοσμίως ακτινογραφίες σε πολεμικά τραύματα και η χρήση πλοίων ως πλωτά νοσοκομεία που διέθεταν και χειρουργικές αίθουσες, ενώ αποτέλεσμα της ταχείας περισυλλογής και διακομιδής των τραυματιών και της ευρείας χρήσης των αντισηπτικών και των ατομικών επιδέσμων, ήταν η απουσία ακρωτηριασμών και η μείωση του ποσοστού θνητότητας στο 2%. Μετά τον πόλεμο του 1897 η Υγειονομική Υπηρεσία αναδιοργανώνεται με την ουσιαστική καθοδήγηση του ιατρού Odilot Arnaud, μέλους της Γαλλικής αποστολής.

Το Υγειονομικό Σώμα κατά τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1912-1913, αφού κάλυψε τα κενά και τις ελλείψεις που παρουσιάστηκαν στην αρχική φάση των επιχειρήσεων, κατάφερε να πραγματοποιήσει με επιτυχία την περίθαλψη των πολυάριθμων τραυματιών, την διακομιδή τους στα μετόπισθεν και τη διατήρηση της υγιεινής κατάστασης του στρατεύματος σε ικανοποιητικό επίπεδο. Το 1913 μετά την κατάληψη των Ιωαννίνων από τον Ελληνικό Στρατό ιδρύθηκε το 406 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο της πόλης. Η κατάσταση της υγείας του στρατεύματος υπήρξε πολύ καλή και στα δύο μέτωπα. Ο στρατός όμως, στην Ήπειρο δοκιμάστηκε σοβαρά από τα κρυοπαγήματα κατά την περίοδο του ψυχρού χειμώνα. Την περίοδο αυτή οι στρατιωτικοί κτηνίατροι καλούνται και αυτοί να αντιμετωπίσουν προβλήματα όπως είναι τα τραύματα σαγής και η μάλης.

Το υγειονομικό μετά τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο με έμπειρο ετοιμοπόλεμο προσωπικό και πείρα στην οργάνωση των μονάδων του, επικεντρώθηκε στις προετοιμασίες του, στο μέτωπο της Μακεδονίας, ενόψει ενός πιθανού Ελληνοβουλγαρικού πολέμου ο οποίος τελικά ακολούθησε το 1913. Η χολέρα, που ενδημούσε στην περιοχή της Ανατολικής Θράκης, αποτελούσε το 1913 την κυριότερη απειλή για την υγεία του Ελληνικού στρατού και των πληθυσμών της Μακεδονίας. Ο αντιχολερικός αγώνας με ειδικά αντιχολερικά συνεργεία βασίστηκε κυρίως στον εμβολιασμό του στρατεύματος με αντιχολερικό εμβόλιο, ελαττώνοντας κατά 14 φορές τη νοσηρότητα και 3 φορές τη θνησιμότητα. Το 1914 με το τέλος των βαλκανικών πολέμων συστήνεται το Σώμα Στρατιωτικών Φαρμακοποιών.

Στη Μικρασιατική Εκστρατεία (1919 -1922), οι υγειονομικές αποστολές έδρασαν αμερόληπτα ανεξαρτήτως εθνικότητας ή θρησκείας, προσφέροντας υψηλό κοινωνικό έργο. Λόγω του άγνωστου των εδαφών και των υδάτων, τα διάφορα επιδημικά και λοιμώδη νοσήματα, αντιμετωπίστηκαν με τη συγκρότηση επιδημιολογικών τμημάτων, όντας αποτέλεσμα του συστηματικού εμβολιασμού και της συχνής διενέργειας ελέγχων ήταν να μη παρουσιαστεί καμία επιδημία καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας. Τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι Στρατιωτικοί κτηνίατροι κατά την Μικρασιατική εκστρατεία, κυρίως ήταν τραύματα σαγής, μάλης και προβλήματα που σχετίζονται με την ελλιπή σίτιση και την υπερκόπωση των στρατιωτών.

Την περίοδο του μεσοπολέμου σημαντικό γεγονός για το Υγειονομικό Σώμα θεωρείται η ίδρυση της Στρατιωτικής Ιατρικής Σχολής το 1926 και η εισαγωγή των οδοντιάτρων στην Υγειονομική Υπηρεσία του στρατού το 1931. Το 1924 συγκροτείται το πρώτο φαρμακευτικό εργαστήριο, το οποίο κάλυψε το σύνολο σχεδόν των αναγκών του στρατού σε φαρμακοεπιδημιολογικό υλικό κατά την περίοδο του πολέμου που ακολούθησε.

Στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο, το ορεινό και δύσβατο έδαφος της Ηπείρου καθώς και οι αντίξοες καιρικές συνθήκες, αποτέλεσαν τους κυριότερους δυσμενείς παράγοντες στη δράση του Υγειονομικού. Εξαιτίας των δυσχερών συνθηκών διακομιδής που γινόταν το βράδυ, επειδή οι αντίπαλοι υπερτερούσαν στην αεροπορία, όσοι έφθαναν στο χειρουργείο είχαν ανάγκη ανάνηψης και οι μεταγγίσεις αποτελούσαν το μέσο σωτηρίας. Οι φιάλες ήταν τοποθετημένες σε μικρά ξύλινα ψυγεία τα λεγόμενα "Δώρα Σωτηρίας" που προσαρμόζονταν ανά δύο σε ειδικά σαμάρια. Εμπνευστής των ψυγείων ήταν ο Μαθιός Μακκάς, δημιουργός της Υπηρεσίας συντηρημένου αίματος στην χώρα μας.

Το έτος 1942 ιδρύεται το Νοσοκομείο Αξιωματικών, που αργότερα μετονομάζεται σε 417 Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. Την 25^η Ιουλίου 1948 λειτουργεί στη σημερινή του θέση το 424 Γ.Σ.Ν.Ε. στην πόλη της Θεσσαλονίκης, ενώ, το 1947 επαναλειτουργεί η Στρατιωτική Ιατρική Σχολή η λειτουργία της οποίας είχε διακοπεί το 1935, και μετονομάζεται το 1970 σε "Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων" περιλαμβάνοντας εκτός των τμημάτων Ιατρικού, Οδοντιατρικού, Κτηνιατρικού και Φαρμακευτικού και τα τμήματα Δικαστικού, Οικονομικού και Στρατολογικού. Το 1946 ιδρύεται το Σώμα Αδελφών Νοσοκόμων του Στρατού Ξηράς και την ίδια χρονιά ιδρύεται και η Σχολή Γυναικών Αδελφών Νοσοκόμων, η οποία το 1971 μετονομάζεται σε Σχολή Αξιωματικών Αδελφών Νοσοκόμων. Το 1947 λειτουργεί το 415 Στρατιωτικό Νοσοκομείο στην Πεντέλη.

Στους χώρους του νοσοκομείου, εγκαθίσταται το 1968 το Α.Κ.Ε.Ν.Ε.Φ. (Ακτινολογικό Κέντρο Έρευνας Νοσημάτων εκ Φυματίωσης) και το 1993 το Κ.Β.Ι.Ε.Σ. (Κέντρο Βιολογικών Ερευνών Στρατού). Το 1993 δόθηκε νέα αποστολή στο νοσοκομείο και μετονομάστηκε σε 414 Σ.Ν.Ε.Ν. (Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων) το οποίο διατηρεί την ονομασία του μέχρι και σήμερα. Το 1969 το Κτηνιατρικό Σώμα ενσωματώνεται στο Υγειονομικό Σώμα ενώ τον Σεπτέμβριο του 1971 εγκαθίσταται στη σημερινή του θέση το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, το μεγαλύτερο στρατιωτικό νοσοκομείο της χώρας. Στα πλαίσια των διεθνών υποχρεώσεων ο Ελληνικός Στρατός έλαβε ενεργό δράση σε πολλές διεθνείς αποστολές και η παρουσία και ο ρόλος του Υγειονομικού υπήρξε καθοριστικός, τόσο στην υποστήριξη των εθνικών αποστολών όσο και στην περίθαλψη των ντόπιων πληθυσμών.

1.3.2. ΤΟ 401 ΓΕΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών αποτελεί νοσοκομείο τριτοβάθμιας περίθαλψης, ενώ περιθάλπει και νοσηλεύει εν ενεργεία στρατιωτικό προσωπικό καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους. Δικαίωμα νοσηλείας έχουν επίσης, απόστρατοι Αξιωματικοί και υπαξιωματικοί του ελληνικού στρατού, όπως και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς επίσης και το προσωπικό των σωμάτων ασφάλειας της χώρας και το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Τέλος κάθε Έλληνας πολίτης μπορεί να νοσηλευτεί στο 401 ύστερα από έγκριση της Διεύθυνσης του νοσοκομείου και των προϊστάμενων κλιμακίων.

1.3.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 401 Γ.Σ.Ν.Α.

Η εδαφική έκταση που αρχικά υπήρχε το 401, είναι μια έκταση 11 περίπου στρεμμάτων, ανατολικά της Μονής Πετράκη και περικλείεται από τις οδούς Ιατρίδου, Αθηναίων Εφήβων, Δορυλαίου, Μακεδόνων και Βασιλίσσης Σοφίας, και η ιστορία του νοσοκομείου, αρχίζει να υφίσταται από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα οπότε και παραχωρήθηκε, τμηματικά και κατά καιρούς, στο τότε Υπουργείο Στρατιωτικών για την στέγαση διαφόρων μονάδων και υπηρεσιών του στρατού, κυρίως πεζικού και Υγειονομικού. Η έκταση αυτή ήταν γνωστή ιστορικά με την ονομασία στρατιωτικά παραπήγματα.

Στον χώρο αυτό λειτούργησαν οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις του 1^{ου} συντάγματος πεζικού το οποίο ιδρύθηκε στις 22 Ιουνίου 1877. Τα λιθόκτιστα οικήματα τα οποία έφταναν σε πλάτος μέχρι το ήμισυ της οδού Ιατρίδου, καθώς και τα κτίρια του πάρκου ελευθερίας και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. αποτελούν ίχνη του παλιού στρατοπέδου. Μάλιστα, ένα από τα πιο παλιά κτίρια του στρατοπέδου, που υφίσταται έως σήμερα, είναι το οίκημα Λυράκη, στο οποίο από το 1882 λειτουργούσε η Σχολή Υπαξιωματικών και το οποίο χρησιμοποιήθηκε αργότερα από το παλιό νοσοκομείο. Την 1^η Ιουλίου του 1882 γίνεται η σύσταση του σχολείου Υπαξιωματικών, βάσει ενός νόμου ο οποίος υπογράφεται από τον Χαρίλαο Τρικούπη και από τον Γεώργιο τον Α². Το σχολείο αυτό, εγκαθίσταται στα νότια κτήρια της οδού Κηφισίας, που από το 1897 έχει εγκατασταθεί στρατιωτικό νοσοκομείο³. Σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται στην μεγάλη στρατιωτική και ναυτική εγκυκλοπαίδεια, η σχολή Υπαξιωματικών υπήρξε μια από τις άριστες στρατιωτικών σχολών της εποχής εκείνης. Το σχολείο αυτό ήταν εφάμιλλο και ισάξιο της σημερινής Σχολής Ευελπίδων και φοίτησαν σ' αυτό, μεταξύ άλλων, ο στρατηγός Νικόλαος

² Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

³ Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια

Πλαστήρας⁴, ο στρατηγός Κωνσταντίνος Βεντήρης, ο υποστράτηγος Χρήστος Κατσημήτρος και άλλες σημαντικές μορφές και ήρωες της στρατιωτικής ηγεσίας και ιστορίας της Ελλάδας.

Η σχολή Υπαξιωματικών λειτούργησε στον χώρο επί μία δεκαετία και από το 1892 μεταφέρθηκε στο Μέγαρο της Σχολής Ευελπίδων. Κατά το 1897 και μετά την κήρυξη Ελληνοτουρκικού πολέμου, τα κτίρια της σχολής Υπαξιωματικών χρησιμοποιούνται ως πρόσκαιρο παράρτημα του Στρατιωτικού Νοσοκομείου, στου Μακρυγιάννη για την περίθαλψη των τραυματιών και των ασθενών του πολέμου. Η χρήση του εκείνη συνεχίστηκε αδιάκοπα και μετά τον τερματισμό του πολέμου, φθάνοντας μέχρι το 1971 οπότε και περιήλθε στην ιδιοκτησία της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το 1899 και με το Βασιλικό Διάταγμα της 17^{ης} Μαρτίου, γίνεται η σύσταση του Α' Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών, το οποίο εγκαταστάθηκε στην περιοχή κοντά στην Μονή Πετράκη, πίσω από το σημερινό Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. Το νοσοκομείο αυτό υπήρξε το τρίτο κατά χρονολογική σειρά νοσοκομείο πρώτης τάξεως της εποχής, μετά το Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ναυπλίου, που ιδρύθηκε το 1825 και λειτούργησε έως το 1940, και μετά το Στρατιωτικό Νοσοκομείο στην περιοχή Μακρυγιάννη, του οποίου τα εγκαίνια έγιναν το 1836. Ο χώρος μέσα στον οποίο λειτούργησε το παλιό νοσοκομείο περιβάλλεται από τις οδούς Ιατρίδου, Δεινοκράτους, από το Ναυτικό Νοσοκομείο, το σημερινό πάρκο Ελευθερίας και από το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

Στον υπόλοιπο χώρο πέρα από τα όρια με το Ναυτικό Νοσοκομείο, εξακολουθούσε να λειτουργεί κανονικά το παλιό στρατόπεδο. Το τότε Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, υπήρξε πρότυπο και η γενική εμφάνισή του και η αρτιότητά του ήταν τέτοια, που εξέπληξε τους γιατρούς και δημοσιογράφους της εποχής που το επισκέφθηκαν στα εγκαίνιά του, μιλώντας με τα κολακευτικότερα λόγια.

Από το 1904 και μέχρι το 1971, το παλιό νοσοκομείο χρησιμοποιήθηκε αδιάκοπα από το Α' Στρατιωτικό Νοσοκομείο το οποίο, το 1945, μετονομάστηκε σε 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο και παρ' όλες τις αντιξοότητες, αποτέλεσε τον βασικό υγειονομικό πυλώνα του ελληνικού στρατού. Σε αυτό το νοσοκομείο νοσηλεύτηκαν χιλιάδες ασθενείς και τραυματίες, αξιωματικοί και οπλίτες, των Βαλκανικών πολέμων 1912-1913, του Μακεδονικού μετώπου 1916-1918, της Μικρασιατικής Εκστρατείας 1919-1922, του Ελληνοϊταλικού και Ελληνογερμανικού πολέμου 1940-41, της Κατοχής 1941-44 και των πολεμικών επιχειρήσεων 1944-45 και 1946-49 κατά την διάρκεια του εμφυλίου. Στο νοσοκομείο αναπτύχθηκε επίσης, κέντρο

⁴ Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια

ερευνών και υπήρξε το βασικό νοσοκομείο εκπαίδευσης των νεωτέρων υγειονομικών αξιωματικών και των αδελφών νοσοκόμων. Τέλος, το 1971 το 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, μεταφέρεται οριστικά πλέον στην οδό Μεσογείων, μετά από 74 χρόνια αδιάκοπης λειτουργίας του στο παλιό στρατόπεδο στην οδό Δεινοκράτους (1897 – 1971), και ο χώρος με τα κτίρια περιέρχεται, κατόπιν ανταλλαγής, στην ιδιοκτησία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Τελειώνοντας το ιστορικό για το 401 Γ.Σ.Ν.Α. θα πρέπει να αναφερθεί ότι τρία από τα υπάρχοντα κτίρια χρησιμοποιούνται για περισσότερα από 37 χρόνια από το Ενιαίο Εκκλησιαστικό Λύκειο Αθηνών, η διεύθυνση του οποίου θεωρεί τον χώρο ως τον καταλληλότερο για τα Σχολεία.

1.3.3 ΤΟ 424 ΓΕΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Βασικός στόχος του 424 Γ.Σ.Ν.Ε. είναι, η παροχή ιατρικών υπηρεσιών υψηλού επιστημονικού επιπέδου και η όσο το δυνατόν αρτιότερη εκπαίδευση του προσωπικού του. Παρέχει πλήρη ιατρική περίθαλψη στο προσωπικό των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας, και σε κατηγορίες ιδιωτών που καθορίζουν αποφάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Το Νοσοκομείο συγκροτήθηκε το 1912 ως Γ' Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο και με πρώτο Διευθυντή τον Αρχίατρο Νικόλαο Βασιλειάδη, εγκαταστάθηκε στο Στρατόπεδο "Κώπτα", όπου λειτούργησε μέχρι την 25^η Αυγούστου 2007 συνεχώς, εκτός από μία διακοπή στα χρόνια της Γερμανικής κατοχής. Στις 25 Ιουλίου 1948 μετονομάσθηκε σε 424 Γ.Σ.Ν.Ε. ενώ στις 25 Αυγούστου 2007 μεταφέρθηκε στις νέες εγκαταστάσεις όπου λειτουργεί μέχρι σήμερα. Γεωγραφικά βρίσκεται στην Δυτική πλευρά της Θεσσαλονίκης επί της περιφερειακής οδού, βορειοανατολικά του πρώην Στρατοπέδου "Καρατάσου". Έχει λειτουργική επιφάνεια 100.000 τ.μ. ενώ διαθέτει 2 ελικοδρόμια και 1200 θέσεις στάθμευσης Ι.Χ. οχημάτων. Τέλος, διαθέτει αυτοδύναμο υπόγειο νοσοκομείο, σχεδιασμένο να ανταποκριθεί πλήρως, σε συνθήκες συμβατικού, πυρηνικού και βιοχημικού πολέμου.

1.3.4 ΤΟ 414 ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ.

Το 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων (Σ.Ν.Ε.Ν.), θεμελίωσε την λειτουργία του το έτος 1947 στο όρος της Πεντέλης, σε υψόμετρο 478 μέτρων, στην βόρεια πλευρά της κοινότητας της Πεντέλης. Το νοσοκομείο καλύπτει συνολικά μία επιφάνεια 10.325 τ.μ. και έκταση περίπου 117 στρεμμάτων. Το 1952 λειτουργεί με την ονομασία 414 Στρατιωτικό Σανατόριο, ενώ στην συνέχεια κατά το 1958 συγχωνεύετε σε αυτό το Σανατόριο Αναπήρων Πολέμου όπου και μετονομάζεται σε 414 Στρατιωτικό Σανατόριο και Σανατόριο Αναπήρων Πολέμου. Με την επωνυμία αυτή λειτούργησε μέχρι το 1967 οπότε και μετονομάζεται σε 414 Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος. Από το 1968, συμπεριλαμβάνει στην συγκρότησή του και το Ακτινολογικό Κέντρο Έρευνας Νοσηρότητας Εκ Φυματώσεως (Α.Κ.Ε.Ν.Ε.Φ.). Το έτος 1989, εγκαταστάθηκε και λειτουργεί, στο ισόγειο του νοσοκομείου το Κέντρο Βιολογικών Ερευνών Στρατού (Κ.Β.Ι.Ε.Σ.), ενώ από το 1993 δίνεται μια νέα αποστολή στο νοσοκομείο, το οποίο θα μετονομαστεί σε 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων (Σ.Ν.Ε.Ν.), και η οποία είναι η μέχρι σήμερα ονομασία του. Από την 5^η Μαΐου 1993 έχει μεταφερθεί από το 401 Γ.Σ.Ν.Α. και λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του νοσοκομείου, η Ψυχιατρική Κλινική με τα εξωτερικά της ιατρεία, ενώ από την 1^η Οκτωβρίου 1998 στο νοσοκομείο ξεκίνησε η λειτουργία του Τμήματος Υγειονομικής Περιοδικής Εξέτασης Στελεχών (Τ.Υ.Π.Ε.Σ.), καθώς επίσης και η λειτουργία του Κέντρου Προληπτικής Ιατρικής Στρατού (Κ.Ε.Π.Ι.Σ.).

1.3.5 ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.).

Το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), είναι Γενικό Νοσοκομείο και διαθέτει 393 κλίνες. Κάθε χρόνο νοσηλεύει περίπου 14.000 ασθενείς και εξετάζει στα εξωτερικά του ιατρεία περίπου 80.000 ασθενείς.

1.3.5.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η αρχική σκέψη δημιουργίας του Ιδρύματος, δημιουργήθηκε από την ανάγκη παροχής ιατρικής περίθαλψης στους αξιωματικούς, που γύριζαν από τα μέτωπα του 1940-1941, και στις οικογένειές τους. Τα χρόνια εκείνα, που όλα είχαν καταστραφεί και η Ελλάδα βρισκόταν κάτω από την κατοχή ξένων στρατευμάτων, μορφωμένοι άνθρωποι συνέλαβαν την ιδέα για την δημιουργία ενός νοσοκομείου, στο οποίο οι στρατιώτες και οι οικογένειές τους θα έβρισκαν υγειονομική περίθαλψη και νοσηλευτική φροντίδα. Πρωτεργάτες της ιδέας και της προσπάθειας αυτής, υπήρξαν ο στρατηγός Γεώργιος Μπάκος και ο ανώτερος Γενικός Αρχίατρος Ιωάννης Κυριακός, που ήταν και ο πρώτος Διευθυντής του ιδρύματος από το έτος 1942 μέχρι τον θάνατό του, τον Μάιο του 1967, ύστερα από βραχυχρόνια ασθένεια. Για τη στέγαση του Ιδρύματος παραχωρήθηκε το 1941 το παλιό κτίριο που στεγάζει σήμερα τη Διεύθυνση του νοσοκομείου. Το Μετοχικό Ταμείο Στρατού υιοθέτησε την ιδέα, χρηματοδότησε τις αναγκαίες κτιριακές αλλαγές σε συνεργασία με την τεχνική υπηρεσία του επέβλεψε τις εργασίες. Το 1941 ετέθησαν οι νομικές βάσεις του Ιδρύματος⁵ που άρχισε να λειτουργεί στις 21 Ιανουαρίου 1942, με δύναμη 90 κλινών, για παθολογικούς και χειρουργικούς ασθενείς.

Οι απαιτήσεις και οι ανάγκες των καιρών μεγάλωναν και έτσι το 1946 αποφασίστηκε να προστεθεί στο παλιό κτίριο του ιδρύματος δεύτερος όροφος και ο αριθμός των κλινών ανήλθε σε 125. Το 1956 εγκαινιάστηκε η καινούργια πτέρυγα «Ιωάννης Κυριακός», ενώ το 1962-1963 έγινε η προσθήκη του 4ου ορόφου της ίδιας πτέρυγας, καθώς και η προέκταση του κτιρίου προς την πλευρά του πάρκου Βενιζέλου, ώστε να λάβει την σημερινή τελική του μορφή.

Οι συνεχώς αυξανόμενες επιστημονικές απαιτήσεις και ο αριθμός των ασθενών επέβαλαν την ανάπτυξη νέων χώρων και έτσι το 1981 εγκαινιάστηκε στο νοσοκομείο η νέα πτέρυγα νοσηλείας, ανεβάζοντας τον αριθμό των κλινών σε 450. Με τις μετέπειτα αναγκαίες μετατροπές των τρίκλιων θαλάμων νοσηλείας σε δίκλιους ή σε εργαστήρια και γραφεία οι κλίνες σταθεροποιήθηκαν σήμερα σε 393. Ύστερα από 60 περίπου χρόνια λειτουργίας, το μικρό νοσοκομείο των 75 κλινών που ιδρύθηκε σε ιδιαίτερα δύσκολους καιρούς για την πατρίδα, έφθασε στο σύγχρονο μεγάλο Γενικό Νοσοκομείο με 15.000 περίπου νοσηλευόμενους το χρόνο, 80.000 περίπου εξεταζόμενους στα Εξωτερικά Ιατρεία και 1.000 περίπου άτομα προσωπικό.

⁵ Ν.Δ.597/1941

1.3.5.2 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο⁶, το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), το οποίο λειτουργεί, υπό την ανωτέρα εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, μέσω του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

Σκοπός του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου⁷ είναι: η παροχή νοσηλευτικής περίθαλψης, εργαστηριακών εξετάσεων, χειρουργικών επεμβάσεων, με ανάλογη αμοιβή, στους μετόχους και μερισματούχους του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), αξιωματικούς και ανθυπασπιστές του Στρατού Ξηράς, Χωροφυλακής, στο απόστρατο στρατιωτικό προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας, τα μέλη των οικογενειών όλων αυτών και τις ορφανικές οικογένειες αυτών. Στο νοσοκομείο μπορούν επίσης να νοσηλευθούν χωρίς οικονομική επιβάρυνση το πολιτικό προσωπικό του Μ.Τ.Σ. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., καθώς και οι οικογένειές τους.

Ολοκληρώνοντας αξίζει να αναφερθεί πως το νοσοκομείο, διοικείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο με πρόεδρο απόστρατο ανώτατο στρατιωτικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτικές συνεδριάσεις. Επιμελείται, διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του ιδρύματος και αποφασίζει σχετικά με τις δαπάνες που βαρύνουν τους πόρους του νοσοκομείου ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις μεταβιβάζει, όπου κρίνει απαραίτητο, τις αρμοδιότητες στον Γενικό Διευθυντή του νοσοκομείου.

1.3.6 ΤΟ 251 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Το 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας (Γ.Ν.Α.) δραστηριοποιείται σε τομείς όπως η παροχή περίθαλψης και νοσηλείας του προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας, των μελών των οικογενειών τους, καθώς και σε ειδικές κατηγορίες συγγενών τους, και τέλος στους συνταξιούχους-απόστρατους του σώματος. Παρέχει εκπαίδευση στο Υγειονομικό προσωπικό

⁶ Αναγκαστικός Νόμος 1137/1946

⁷ άρθρο 2 του Αναγκαστικού Νόμου 1137/1946 (ΦΕΚ 113/τ.Α/26.3.1946)

της Πολεμικής Αεροπορίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και εκπαίδευση ιατρών και νοσηλευτών διαφόρων ειδικοτήτων, με σκοπό την απόκτηση ιατρικής και νοσηλευτικής ειδικότητας. Όλες οι κλινικές και τα εργαστήρια του νοσοκομείου, διαθέτουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο εκπνείται κάθε χρόνο από το εκπαιδευτικό συμβούλιο του νοσοκομείου και παράλληλα διοργανώνονται ημερίδες, σεμινάρια και πολυθεματικά συμπόσια, ενώ ταυτόχρονα σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού, πραγματοποιείτε εκπόνηση επιστημονικών ερευνητικών εργασιών, οι οποίες δημοσιεύονται σε επιστημονικά περιοδικά και ανακοινώνονται σε εθνικά και διεθνή συνέδρια.

1.3.6.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το πρώτο νοσοκομείο Αεροπορίας ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1942 στο Κάιρο της Αιγύπτου και στεγαζόταν σε μία πτέρυγα του νοσοκομείου της Ελληνικής κοινότητας στην Ambasia του Καΐρου. Με τον επαναπατρισμό των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων τον Δεκέμβριο του 1944, το Νοσοκομείο μεταστεγάσθηκε στην Ιταλική Σχολή Καλογραιών, στην Κυψέλη Αθηνών, και άρχισε να λειτουργεί στις 24 Μαρτίου 1945 ως Γενικό Νοσοκομείο Ελληνικής Βασιλικής Αεροπορίας (Γ.Ν.Ε.Β.Α.), παρέχοντας περίθαλψη στο προσωπικό της Αεροπορίας. Τον Φεβρουάριο του 1966 το Γ.Ν.Ε.Β.Α. μετονομάσθηκε σε 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας (251 Γ.Ν.Α.) και δέκα χρόνια αργότερα άρχισε να λειτουργεί στην σημερινή του θέση με 130 και αργότερα με 378 κλίνες.

1.3.7. ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (Ν.Ν.Α.)

Το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών (Ν.Ν.Α.), είναι το μεγαλύτερο Ναυτικό νοσοκομείο στην χώρα μας, δυναμικότητας 304 κλινών και χωροταξικά βρίσκεται στην οδό Δεινοκράτους στην Αθήνα.

1.3.7.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το Ναυτικό νοσοκομείο Αθηνών, θεμελιώθηκε το 1948, εγκαινιάσθηκε όμως και λειτούργησε για πρώτη φορά κατά το έτος 1955, ενώ ανακαινίσθηκε και επεκτάθηκε το 1995. Παράλληλα από το 2002 ετέθησαν σε λειτουργία τα νέα χειρουργεία και έγινε η ανακαίνιση των ολοκαίνουριων νοσηλευτικών πτερυγών και κτιρίων. Το Ν.Ν.Α. υποστηρίζεται οικονομικά για θέματα εξοπλισμού και δομικών εργασιών, σε μεγάλο ποσοστό, εκτός από τον κρατικό προϋπολογισμό και από το Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού και το Ταμείο Εθνικού Στόλου. Είναι το μόνο Στρατιωτικό νοσοκομείο, το οποίο κτίστηκε και ολοκληρώθηκε στην αρχική του μορφή, με απόλυτη οικονομική στήριξη των εν ενεργεία και αποστρατεία στελεχών του. Η αρχή των εργασιών ανοικοδόμησης, ξεκίνησε στο πρώτο εξάμηνο του 1947, ωστόσο ο θεμέλιος λίθος τέθηκε στις 12 Ιουνίου 1948, χρονιά κατά την οποία ολοκληρώθηκε. Τα εξωτερικά ιατρεία άρχισαν τη λειτουργία τους την 1^η Οκτωβρίου 1954 ενώ οι δύο πρώτες νοσηλευτικές μονάδες, χειρουργική και παθολογική, λειτούργησαν στις 2 Μαΐου 1955 και τελικά τα εγκαίνια του νοσοκομείου έγιναν με κάθε επισημότητα τον Ιούνιο του 1955.

Το Ναυτικό νοσοκομείο Αθηνών, ξεκινώντας από μία δύναμη 60 κλινών και μέσω διαδοχικών επεκτάσεων, επισκευών και επιδιορθώσεων, που ακόμη και σήμερα συνεχίζονται, έφτασε στην σημερινή του τελική μορφή, να είναι ένα υπερσύγχρονο νοσηλευτικό ίδρυμα 304 κλινών. Η αποστολή του ΝΝΑ είναι πολλαπλή και αφορά αρχικά την υγειονομική περίθαλψη του στρατού και των πολιτών της χώρας, τόσο σε περίοδο ειρήνης, όσο και σε περίοδο πολέμου. Έπειτα, την άρτια εκπαίδευση του υγειονομικού προσωπικού του νοσοκομείου, και τέλος, οποιαδήποτε επιστημονική έρευνα, η οποία θα βελτιώνει συνεχώς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

1.3.7.2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Δικαίωμα νοσηλείας και περίθαλψης στο Ν.Ν.Α. έχουν οι μόνιμοι εν ενεργεία και αποστρατεία στρατιωτικοί, οι σύζυγοι τους, τα παιδιά και οι γονείς τους, και τα αδέρφια στελεχών του Πολεμικού Ναυτικού και του Λιμενικού Σώματος. Επίσης, οι μόνιμοι πολιτικοί υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας όπως επίσης οι σύζυγοι, οι γονείς και τα παιδιά τους, καθώς και ιδιώτες που έπαθαν ατύχημα κοντά στο Νοσοκομείο μεταφέρθηκαν σε αυτό, για πρώτες βοήθειες μέχρι να διακομιστούν με ασφάλεια σε πολιτικό νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική.

Τέλος, δικαίωμα νοσηλείας έχουν και στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων ξένων χωρών, στα πλαίσια υλοποίησης διακρατικών συμφωνιών και παροχής υγειονομικής περίθαλψης καθώς επίσης και βουλευτές εν ενεργεία και τέως μαζί με τα μέλη των οικογενειών τους. Είναι άξιο αναφοράς, η πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά του νοσοκομείου για την χώρα μας, αφού έχει βοηθήσει σημαντικά στην αποσυμφόρηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) παραχωρώντας το δικαίωμα νοσηλείας σε πάνω από 300.000 άτομα και παράλληλα η παραχώρηση κλιματιζόμενων κλινών σε περιόδους καύσωνα, έχει βοηθήσει σημαντικά τις ευπαθείς ομάδες. Τέλος, συμμετέχει ενεργά στην άρτια εκπαίδευση ιατρών και νοσηλευτών διαφόρων ειδικοτήτων παρέχοντάς τους ταυτόχρονα και σημαντικές εμπειρίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ Σ.Σ.Α.Σ. ΚΑΙ Σ.Α.Ν. ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ.

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία παρουσίαση των στοιχείων εκπαίδευσης των δύο παραγωγικών σχολών Σ.Α.Σ.Σ. και Σ.Α.Ν.

2.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Σ.Σ.Α.Σ.

Για την Σ.Σ.Α.Σ. ως χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, ορίζεται ο χρόνος αμέσως μετά την ορκωμοσία του κάθε σπουδαστή και μέχρι την στιγμή της αποφοίτησης του από την σχολή. Σπουδαστές οι οποίοι απομακρύνονται εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου ή παραιτούνται πριν ολοκληρώσουν τον κύκλο των σπουδών τους και ορκισθούν αξιωματικοί, είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν στο Δημόσιο τα μέχρι τότε έξοδα της φοίτησής τους, με μοναδική εξαίρεση την περίπτωση που διαγραφούν από την σχολή για λόγους υγείας. Αν συμβεί αυτό, ο εκάστοτε σπουδαστής της σχολής, συνεχίζει οπωσδήποτε την φοίτησή του στο αντίστοιχο έτος σπουδών της οικίας σχολής στο Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.). Η φοίτηση στην σχολή διαρκεί 6 χρόνια για το Ιατρικό, 5 για το Κτηνιατρικό, Οδοντιατρικό και Φαρμακευτικό Τμήμα και 4 χρόνια για το Οικονομικό και Στρατολογικό Τμήμα. Οι απόφοιτοι είναι υποχρεωμένοι μετά την αποφοίτησή τους, να μείνουν στο στράτευμα για 18 χρόνια οι γιατροί, για 15 χρόνια οι κτηνίατροι, οι οδοντίατροι, και οι φαρμακοποιοί, και για 12 χρόνια οι οικονομικοί και οι στρατολόγοι. Οι εισακτέοι στη σχολή δικαιούνται ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από την ημέρα της κατατάξεώς τους ενώ, τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους δικαιούνται από την ημέρα της ορκωμοσίας τους ως αξιωματικοί. Η διαμονή, η σίτιση και η ένδυση είναι δωρεάν ενώ, όλα τα έξοδα φοίτησης βαρύνουν το δημόσιο.

Όσον αφορά την εκπαίδευση των σπουδαστών, αυτή χωρίζεται σε στρατιωτική, επιμορφωτική και ακαδημαϊκή. Η στρατιωτική εκπαίδευση διεξάγεται στις εγκαταστάσεις της σχολής και αμέσως μετά την εισαγωγή τους στη σχολή, οι νέοι σπουδαστές πραγματοποιούν τη βασική τους εκπαίδευση, της οποίας η διάρκεια είναι τρεις εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η στρατιωτική εκπαίδευση πραγματοποιείται παράλληλα με την ακαδημαϊκή εκπαίδευση, σε ώρες κατά τις οποίες δεν υπάρχουν Πανεπιστημιακές υποχρεώσεις. Ο κύκλος της ετήσιας στρατιωτικής

εκπαίδευσης ολοκληρώνεται μετά το τέλος των Πανεπιστημιακών εξετάσεων του Ιουνίου, κατά τη διάρκεια θερινής κατασκηνωτικής διαβίωσης των σπουδαστών, στην οποία συμμετέχουν οι τέσσερις πρώτες τάξεις της σχολής.

Η θερινή διαβίωση αρχίζει συνήθως στις αρχές Ιουλίου, και διαρκεί τρεις εβδομάδες, ενώ με το τέλος της δραστηριότητας αυτής, τελειώνει παράλληλα και το εκπαιδευτικό έτος, και οι σπουδαστές αναχωρούν για την καλοκαιρινή τους άδεια. Στην συνέχεια, η επιμορφωτική εκπαίδευση της σχολής, περιλαμβάνει διδασκαλίες με θέματα γενικού ενδιαφέροντος, διαλέξεις με επιστημονικό και εγκυκλοπαιδικό περιεχόμενο, συμμετοχή σε συζητήσεις επιστημονικών θεμάτων, διδασκαλία ξένων γλωσσών και Η/Υ, ενώ, πραγματοποιούνται και εκπαιδευτικά ταξίδια με επισκέψεις σε μουσεία, ιστορικούς χώρους, και έδρες διαφόρων στρατιωτικών μονάδων της χώρας και του εξωτερικού.

Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση, πραγματοποιείται σε πέντε τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τα οποία είναι: το ιατρικό, το κτηνιατρικό, το οδοντιατρικό, το φαρμακευτικό και τέλος, των νομικών-οικονομικών επιστημών, για το οικονομικό και στρατολογικό τμήμα της σχολής αντίστοιχα. Οι σπουδαστές της Σ.Σ.Α.Σ. διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο όπως όλοι οι άλλοι φοιτητές, όλων των τμημάτων και έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις με αυτούς. Διδάσκονται όλα τα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μαθήματα, και κάνουν πρακτική εξάσκηση στα εργαστήρια και τις κλινικές του.

Η φοίτηση διαρκεί 6 χρόνια για το ιατρικό τμήμα, 5 χρόνια για το κτηνιατρικό, οδοντιατρικό και φαρμακευτικό και τέλος, 4 χρόνια για το στρατολογικό και οικονομικό τμήμα αντίστοιχα. Η σχολή με τους αρμοδίους αξιωματικούς της Διεύθυνσης Σπουδών, παρακολουθεί την Πανεπιστημιακή εκπαίδευση των σπουδαστών και τις επιδόσεις τους. Οι σπουδαστές που παίρνουν το πτυχίο της σχολής του Πανεπιστημίου, στην οποία φοιτούν, και παράλληλα τελειώνουν με επιτυχία τη στρατιωτική εκπαίδευση, αποφοιτούν από τη Σ.Σ.Α.Σ. και ονομάζονται παίρνοντας τον αντίστοιχο βαθμό, Ανθυπολοχαγοί, Σημαιοφόροι και Ανθυποσμηναγοί ανάλογα με τον κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων στον οποίο κατανέμονται και έχουν την δυνατότητα αν το επιθυμούν, να μετεκπαιδευτούν σε Πανεπιστήμια του εσωτερικού και εξωτερικού.

Οι σπουδές στην σχολή ολοκληρώνονται σε 12 εξάμηνα, 2 εξάμηνα δηλαδή το χρόνο, και περιλαμβάνουν πλήρη διδασκαλία του μαθήματος με διαλέξεις, ειδικά μαθήματα, σεμινάρια, εργαστήρια, πρακτικές ασκήσεις και εργαστηριακή και κλινική διδασκαλία. Για κάθε μάθημα ή ομάδες μαθημάτων, διανέμονται στους φοιτητές δωρεάν εγχειρίδια, μονογραφίες και εκπαιδευτικές δημοσιεύσεις. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει υποχρεωτικά και

επιλεγόμενα μαθήματα, ενώ ο τίτλος, το περιεχόμενο, οι ώρες διδασκαλίας και η αλληλουχία στα εξάμηνα παρουσιάζονται στον οδηγό ιατρικών σπουδών. Κάθε μάθημα εξαμήνου αντιστοιχεί σε έναν αριθμό διδακτικών μονάδων, ενώ το πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται από 3 κύριες ενότητες οι οποίες είναι: τα υποχρεωτικά μαθήματα, τα επιλεγόμενα μαθήματα, και τέλος, οι κλινικές ασκήσεις. Τα υποχρεωτικά μαθήματα κατατάσσονται σε μαθήματα βασικών επιστημών, κλινικών επιστημών, ειδικά μαθήματα και σε μαθήματα ξένων γλωσσών. Τα μαθήματα βασικών επιστημών εφοδιάζουν το φοιτητή με την απαραίτητη βασική γνώση της φυσιολογικής δομής και λειτουργίας του ανθρώπινου σώματος και των μηχανισμών των νόσων, ενώ τα κλινικά μαθήματα, μέσω διαλέξεων και κλινικών διδασκαλιών, εφοδιάζουν τους φοιτητές με τη μεθοδολογία της κλινικής σκέψης και την προσέγγιση των προβλημάτων των ασθενών. Τα ειδικά μαθήματα τονίζουν τη σημασία των κοινωνικών και περιβαλλοντολογικών παραγόντων στις ανθρώπινες νόσους, ενώ οι ξένες γλώσσες διδάσκονται κατά τη διάρκεια των πρώτων 4 εξαμήνων και η διδασκαλία επικεντρώνεται γύρω από την ιατρική ορολογία και βιβλιογραφία.

Όσον αφορά τα επιλεγόμενα μαθήματα, αφορούν την εξοικείωση του φοιτητή με ειδικά θέματα και προβλήματα της Ιατρικής. Σκοπεύουν να τον εφοδιάσουν με μια μεγαλύτερη εμπάθυση σε ορισμένους κλάδους της Ιατρικής, οι οποίοι μπορεί να τον ενδιαφέρουν και να τον προετοιμάσουν για την ειδίκευση, αυξάνοντας παράλληλα, την ανάπτυξη ειδικών περιοχών εκπαίδευσης και έρευνας. Τέλος, ενισχύουν τη σύνδεση των προκλινικών με τα κλινικά μαθήματα και κάθε σπουδαστής, υποχρεούται να παρακολουθήσει και να περατώσει επιτυχώς τουλάχιστον 8 επιλεγόμενα μαθήματα, με σύνολο 208 ωρών διδασκαλίας.

Κατά τη διάρκεια του 11ου και 12ου εξαμήνου, ο φοιτητής κάνει πρακτική άσκηση 12 εβδομάδων στην εσωτερική Παθολογία και Χειρουργική, 6 εβδομάδων στην Παιδιατρική και 4 εβδομάδων στη Γυναικολογία-Μαιευτική και Ψυχιατρική. Αυτά τα μαθήματα παρέχουν την κλινική εμπειρία και δυνατότητα να αναλύει και να συμμετέχει στα προβλήματα του ασθενή, καθώς στη διάγνωση και την αντιμετώπιση τους. Η αξιολόγηση γίνεται μετά από προφορικές και γραπτές εξετάσεις στο εκάστοτε μάθημα και την επίδοση στο εργαστήριο ή την Κλινική. Κάθε διδάσκων ή ομάδα διδασκόντων, διεξάγει τις εξετάσεις του αντίστοιχου μαθήματος με κλίμακα βαθμολογίας από 0-10. Το 0 είναι ο χαμηλότερος και το 10 ο υψηλότερος βαθμός ενώ, το 5 είναι η βάση της επιτυχίας και η κλίμακα βαθμολόγησης έχει ως εξής: 5-6 (καλώς), 6,5-8,5 (λίαν καλώς), 8,5-10(άριστα).

2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Σ.Α.Ν.

Το ημερήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης στην σχολή, περιλαμβάνει ακαδημαϊκή εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο και κλινική άσκηση σε στρατιωτικά και πολιτικά νοσοκομεία της χώρας. Παράλληλα, διεξάγεται στη Σ.Α.Ν. στρατιωτική εκπαίδευση και επιμόρφωση, ξένες γλώσσες και εφαρμογές σχετιζόμενες με την ειδικότητα του κάθε σπουδαστή. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, οι σπουδαστές διαμένουν υποχρεωτικά εντός της σχολής, και μπορούν να εξέρχονται από αυτή, με άδεια του εκάστου διοικητή της μονάδας, τις ανάλογες ημέρες και περιόδους που προβλέπονται από τον οργανισμό της σχολής. Όλα τα έξοδα διαμονής, ένδυσης, σίτισης, φαρμακευτικής περίθαλψης και εκπαίδευσης, βαρύνουν το ελληνικό δημόσιο ενώ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, λαμβάνουν μηνιαίο χρηματικό βοήθημα.

Οι σπουδαστές διαμένουν σε θαλάμους, σιτίζονται στο εστιατόριο που διαθέτει η σχολή και η υγειονομική τους περίθαλψη παρέχεται στο ιατρείο της σχολής ή στο 401 Γ.Σ.Ν.Α. Απόφοιτος από τη Σ.Α.Ν. θεωρείται ο σπουδαστής ο οποίος πέτυχε προαγωγίμο βαθμό σε όλα τα πανεπιστημιακά μαθήματα ή της πτυχιακές εξετάσεις οι οποίες ορίζονται από το Πανεπιστήμιο, σε όλα τα διδασκόμενα μαθήματα της σχολής και τέλος, διέπρεψε με τα προσόντα και την διαγωγή του.

Οι απόφοιτοι σπουδαστές που λαμβάνουν το απολυτήριο της σχολής, ονομάζονται Ανθυπολοχαγοί, Σημαιοφόροι ή Ανθυποσμηναγοί, ανάλογα με τον κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων στον οποίο έχουν κατανεμηθεί ενώ η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται στο τέταρτο έτος φοίτησης τους στη σχολή. Οι απόφοιτοι της Σ.Α.Ν. καλούνται να διαδραματίσουν πολλαπλούς ρόλους, που απορρέουν από την ιδιότητα τους ως Αξιωματικοί και Νοσηλευτές ταυτόχρονα. Αυτοί είναι: το λειτούργημα του κλινικού νοσηλευτή στις διάφορες νοσηλευτικές μονάδες και τα ειδικά τμήματα των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του κλινικού εκπαιδευτή σε νοσοκομεία και στην σχολή, καθώς επίσης σε επιτελικές και διοικητικές θέσεις ανάλογα με την προϋπηρεσία και τα προσόντα τους. Παράλληλα συμμετέχουν σε ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων και εκπαιδεύονται και εξειδικεύονται σε μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, υποστηριζόμενα τόσο από τις Ένοπλες Δυνάμεις όσο και από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

2.3 ΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ.

Αρκετά χρήσιμα συμπεράσματα μπορούμε να εξάγουμε, αν παρατηρήσουμε κατά χρονολογική σειρά, και για κάθε σχολή ξεχωριστά, τον αριθμό επιτυχόντων, καθώς επίσης και την εξέλιξη των βάσεων της εκάστοτε σχολής διαχρονικά, και για ένα διάστημα περίπου 10 ετών. Αρχικά, θα μελετήσουμε τον αριθμό εισακτέων και την εξέλιξη της πορείας της βάσης που αφορά την Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Στρατού από το έτος 2000 μέχρι και την χρονιά που μας πέρασε, το 2011. Όσον αφορά λοιπόν την βάση της σχολής, παρατηρούμε ότι έχει αύξουσα πορεία με το πέρασμα των χρόνων. Μοναδική εξαίρεση αποτελούν οι χρονιές 2003 και 2008 όπου παρατηρείτε μια μικρή πτώση. Μάλιστα και την επομένη χρονιά του 2003 βλέπουμε μια ελάχιστη μείωση. Σχετικά με τον αριθμό των επιτυχόντων παρατηρούμε πως έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2000 μέχρι το 2011. Αρχικά από το 2000 μέχρι το 2003 υπάρχει σχετική αύξηση των επιτυχόντων, ενώ το 2004 παρατηρούμε μια σημαντική πτώση. Στην συνέχεια, από το 2005 μέχρι και το 2008 βλέπουμε μια μεγάλη αύξηση η οποία μετατρέπεται σε σχετική μείωση για τα επόμενα 3 χρόνια. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΤΟΣ	ΒΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ
2000	19085	55
2001	19336	61
2002	19436	72
2003	19257	91
2004	19184	71
2005	19141	78
2006	19392	127
2007	19430	135
2008	19199	154
2009	19211	150
2010	19322	142
2011	19654	136

Πηγή: Φροντιστήριο "ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ"

Αναφορικά με την Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής, η βάση της σχολής κυμαίνεται στα ίδια υψηλά επίπεδα με την Σ.Σ.Α.Σ. Από το 2000 μέχρι το 2011, η παρουσιάζει ιδιαίτερες μεταπτώσεις στην πορεία της, αφού αρχικά το 2001 έχουμε αύξηση ενώ τις χρονιές 2002, 2003 και 2004 κυμαίνεται στα ίδια περίπου επίπεδα, έχοντας μια μικρή πτώση το 2005 και παρουσιάζοντας άνοδο το 2006, μένοντας όμως σταθερή την αμέσως επόμενη χρονιά. Τα 2 αμέσως επόμενα χρόνια, παρουσιάζει σταθερή πτώση, για να ξαναφτάσει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα για τους υποψηφίους και στα 18614 μόρια, το έτος 2010. Την περσινή χρονιά βρέθηκε στο ανώτατο σημείο της για την τελευταία δεκαετία, αφού άγγιξε τα 18969 μόρια.

Σχετικά με τους επιτυχόντες της σχολής, παρατηρείτε σε γενικές γραμμές μια ανοδική πορεία του αριθμού τους. Μέχρι το 2003 βλέπουμε μια σταθερή αύξηση η οποία μετατρέπεται σε μείωση τις δυο επόμενες χρονιές. Το 2006 έχουμε αύξηση του αριθμού ο οποίος παραμένει στα ίδια επίπεδα και το 2007, ενώ το 2008, το 2009 και το 2010 παραμένει σταθερός. Συνοπτικά τα στοιχεία παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα:

ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ	ΒΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ
2000	17597	13
2001	18387	12
2002	18098	27
2003	18112	32
2004	18344	23
2005	17957	20
2006	18494	35
2007	18391	35
2008	17901	44
2009	16994	43
2010	18614	42
2011	18969	38

Πηγή: Φροντιστήριο "ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει μία παρουσίαση διάφορων στοιχείων που συλλέχτηκαν από συνολικά έξι στρατιωτικά νοσοκομεία της χώρας, καθώς και από δέκα δημόσια πολιτικά, ταξινομημένα ανάλογα με τον νομό τον οποίο εδρεύει το κάθε ένα. Θα γίνει μία προσπάθεια σύγκρισης των αποτελεσμάτων μεταξύ των στρατιωτικών και των δημόσιων νοσοκομείων του ίδιου νομού. Για την σύγκριση αυτή, χρησιμοποιήθηκαν ως εργαλείο τρεις νοσοκομειακοί δείκτες. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν: 1) Μέση κάλυψη κλινών ή πληρότητα, ο οποίος παρουσιάζει την μέση εκατοστιαία αναλογία των καταληφθέντων κλινών προς τις συνολικά διατιθέμενες κλίνες ενός νοσοκομείου, σε κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. 2) Μέσος χρόνος αδράνειας κλίνης, ο οποίος μας δείχνει ποιός είναι ο μέσος χρόνος που χρειάζεται, μεταξύ εκκένωσης μίας κλίνης από έναν ασθενή και κατάληψης της από έναν άλλο, και 3) Δείκτης Παραγωγής Υπηρεσιών Υγείας, ο οποίος περιγράφει την ποσότητα των παραγόμενων υπηρεσιών υγείας μίας υγειονομικής μονάδας για ένα σταθερό χρονικό διάστημα.

Στην συνέχεια παραθέτονται οι πίνακες των στρατιωτικών και δημόσιων πολιτικών νοσοκομείων από έξι διαφορετικούς νομούς της χώρας μας. Παραθέτονται επίσης στοιχεία κίνησης για το κάθε νοσοκομείο, καθώς επίσης και στοιχεία από τους τρεις προαναφερθέντες δείκτες, τα αποτελέσματα των οποίων προέκυψαν έπειτα από χρήση τους και επεξεργασία των ήδη υπάρχοντων δεδομένων. Παράλληλα, πραγματοποιείτε ανάλυση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν για κάθε νομό που διαπραγματεύεται.

Τέλος, πραγματοποιείται μία ανάλυση των 6 επιλεγμένων στρατιωτικών νοσοκομείων σε μία χρονική περίοδο 10 ετών (2000-2010) με την χρήση μέσης τιμής για όλα τα νοσοκομεία.

Σκοπός της παρουσίασης των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων καθώς και της χρήσης των συγκεκριμένων νοσοκομειακών δεικτών, είναι η παρουσίαση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, η εμφάνιση του όγκου εργασίας, καθώς και άλλων σημαντικών λειτουργικών στοιχείων οικονομικών στοιχείων και στοιχείων κίνησης, των στρατιωτικών και δημόσιων πολιτικών νοσοκομείων, τόσο των μεγάλων αστικών κέντρων, όσο και της περιφέρειας της χώρας μας. Η παρουσίαση αυτή, πραγματοποιείτε τόσο

ξεχωριστά για κάθε νοσοκομειακή μονάδα του ίδιου νομού, όσο και σε σύγκριση μεταξύ τους.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

401 Γ.Σ.Ν.Α.

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	14565	83298	5,71	0,41	20,9	26,6
2001	12153	80109	6,59	0,40	15,6	22,2
2002	13581	75215	5,53	0,37	19,3	24,8
2003	18430	65037	3,52	0,32	30,2	33,7
2004	19950	65996	3,31	0,33	33,2	36,5
2005	12636	66662	5,27	0,33	17,8	23,1
2006	13446	67664	5,03	0,33	19,5	24,6
2007	13205	68013	5,15	0,34	19	24,1
2008	18512	74285	4,01	0,37	29,8	33,9
2009	14418	70295	4,89	0,35	21,5	26,4
2010	13875	68398	4,92	0,34	20,4	25,4

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 546

Γ.Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΤ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	22250	179633	8,07	0,88	32	40,1
2010	26087	177383	6,79	0,87	40,2	47
2011	30484	189715	6,22	0,93	48,8	55

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ:

Γ.Ν.ΑΤΤΙΚΗΣ "Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ"

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	50988	187934	3,68	0,74	70,4	74,1
2010	63159	181171	2,86	0,72	88,9	91,8
2011	68816	267906	3,89	1,06	96,1	100

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 688

Ξεκινώντας την ανάλυση από τον νομό Αττικής και έχοντας ως δείγμα το μεγαλύτερο στρατιωτικό νοσοκομείο της χώρας, το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών και δύο από τα μεγαλύτερα δημόσια του νομού, το Γενικό Νοσοκομείο Αττικής ΚΑΤ και το Γενικό Νοσοκομείο Αττικής "Γεώργιος Γεννηματάς" παρατηρούμε, ότι τα δύο δημόσια νοσοκομεία, έχουν υψηλά ποσοστά πληρότητας κατά την διάρκεια των τριών ετών που εξετάζουμε, σε αντίθεση με το 401, του οποίου το ποσοστό κυμαίνεται σταθερά κάτω από 50%. Όσον αφορά τον χρόνο αδράνειας κλίνης, στο "Γεώργιος Γεννηματάς" είναι σε υψηλά επίπεδα συγκριτικά με το 401, όμως η διαφορά αυτή φαίνεται να μειώνεται αισθητά, παρατηρώντας τα νούμερα του ΚΑΤ σε σχέση με το 401. Τέλος, εξετάζοντας τον δείκτη Παραγωγής Υπηρεσιών Υγείας θα παρατηρήσουμε την ίδια τάση με τον χρόνο αδράνειας κλίνης. Δηλαδή, υψηλή παραγωγή υπηρεσιών υγείας στο "Γεώργιος Γεννηματάς", χαμηλότερη στο ΚΑΤ, και σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα στο 401.

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

424 Γ.Σ.Ν.Ε

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	7812	75296	9,63	0,42	6,30	15,94
2001	11264	72102	6,4	0,40	16,58	22,98
2002	9735	69186	7,1	0,38	12,76	19,86
2003	10257	58138	5,66	0,32	15,26	20,93
2004	10832	59896	5,52	0,33	16,57	22,10
2005	10582	60105	5,67	0,33	15,91	21,59
2006	8262	61852	7,48	0,34	9,37	16,86
2007	7141	62993	8,82	0,35	5,75	14,57
2008	10545	67430	6,39	0,37	15,12	21,52
2009	8128	65256	8,02	0,36	8,55	16,58
2010	7095	62523	8,81	0,34	5,66	14,47

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 490

Γ.Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ"

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	47.226	206.874	4,38	0,63	48,50	52,88
2010	49.306	201.578	4,08	0,61	51,12	55,21
2011	51.044	192.259	3,76	0,58	53,39	57,16

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 893

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Γ.Ν. "ΑΧΕΠΑ"

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	52.940	170.586	3,22	0,71	81,75	81,07
2010	45.214	136.429	3,017	0,57	69,55	69,24
2011	38.741	148.111	3,82	0,62	58,36	59,32

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 623

Για τον νομό Θεσσαλονίκης χρησιμοποιήθηκαν ως δείγμα το υπερσύγχρονο πλέον 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως, δύο από τα μεγαλύτερα δημόσια νοσοκομεία του νομού, το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης "Ιπποκράτειο" και το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο "Αχέπα". Παρατηρώντας τον δείκτη πληρότητας, είναι χαρακτηριστικό ότι και στα δύο δημόσια νοσοκομεία τα ποσοστά κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα, ενώ στο 424 είναι από 40% και κάτω. Όσον αφορά τον χρόνο αδράνειας κλίνης, παρατηρούμε πάλι τα ίδια περίπου ποσοστά για τα δύο δημόσια, με εξαίρεση το "Αχέπα" τις χρονιές 2009 και 2010, όπου τα αποτελέσματα ήταν πάνω από 70. Αντίθετα στο 424 παρατηρούμε ότι ο δείκτης κινείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Η Παραγωγή Υπηρεσιών Υγείας, βρίσκεται στα ίδια επίπεδα για τα δύο νοσοκομεία, με μοναδική εξαίρεση την χρονιά του 2009 για το "Αχέπα", όπου βρέθηκε πάνω από τις 80 μονάδες. Στο 424 παρατηρούμε τον δείκτη να βρίσκεται σε αρκετά χαμηλά νούμερα, σε σύγκριση με τα δύο δημόσια.

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

412 ΓΣΝ ΞΑΝΘΗΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	1637	9641	5,88	0,73	39,58	45,47
2001	1703	9845	5,78	0,74	41,52	47,30
2002	1738	9756	5,61	0,74	42,66	48,27
2003	1655	9936	6	0,75	39,96	45,97
2004	1720	9855	5,72	0,75	42,04	47,77
2005	1693	9789	5,78	0,74	41,24	47,02
2006	1752	9612	5,48	0,73	43,18	48,66
2007	1797	9541	5,3	0,72	44,6	49,91
2008	1502	9325	6,2	0,70	35,51	41,72
2009	1566	9445	6,03	0,71	37,46	43,5
2010	1541	9689	6,28	0,73	36,51	42,8

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 36

Γ.Ν. ΞΑΝΘΗΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	19.161	53.225	2,77	0,57	72,65	75,43
2010	18.809	50.149	2,66	0,54	71,38	74,05
2011	21.367	55.029	2,57	0,59	81,54	84,12

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 254

Στην συνέχεια, για τον νομό Ξάνθης, έγινε ανάλυση στο 412 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο και στο μεγαλύτερο δημόσιο νοσοκομείο του νομού το Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης. Η πληρότητα στο 412 ξεπερνάει σταθερά κατά την διάρκεια όλης της δεκαετίας το 70%, σε αντίθεση με το πολιτικό που βρίσκεται σταθερά κάτω από 60% τα τρία τελευταία χρόνια. Ο δείκτης χρόνου αδράνεια κλίνης, παρατηρούμε ότι είναι σε αρκετά μεγαλύτερα επίπεδα στο Γενικό Νοσοκομείο και τέλος, η Παραγωγή Υπηρεσιών Υγείας είναι εξίσου μεγαλύτερη στο πολιτικό σε σχέση με το 412.

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

492 ΓΣΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	1408	8752	6,21	0,85	44,06	50,28
2001	1452	8865	6,1	0,86	45,75	51,85
2002	1468	8623	5,87	0,84	46,55	52,42
2003	1563	8965	5,73	0,87	50,08	55,82
2004	1520	8523	5,6	0,83	48,67	54,28
2005	1380	8361	6,05	0,81	43,22	49,28
2006	1432	8547	5,96	0,83	45,17	51,14
2007	1624	8503	5,23	0,83	52,76	58
2008	1503	8632	5,74	0,84	47,93	53,67
2009	1715	8564	4,99	0,83	56,25	61,25
2010	1732	8498	4,90	0,83	56,95	61,85

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 28

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Γ.Ν. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	32.108	134.056	4,17	0,73	60,04	64,21
2010	36.312	131.412	3,61	0,72	69	72,62
2011	45.831	142.518	3,1	0,78	88,55	91,66

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 500

Στον νομό Έβρου χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή αποτελεσμάτων το 492 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης και το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης. Παρατηρούμε, πως τα δύο νοσοκομεία βρίσκονται στα ίδια επίπεδα όσον αφορά τον δείκτη πληρότητας, με σχετικά μεγαλύτερο ποσοστό στο 492. Το ίδιο παρατηρούμε

και για τον χρόνο αδράνειας κλίνης με μοναδική εξαίρεση το έτος 2011 που παρατηρήθηκε ιδιαίτερη αύξηση στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της πόλης. Σχετικά με την Παραγωγή Υπηρεσιών Υγείας, είναι μεγαλύτερα τα νούμερα του δείκτη, για το Πανεπιστημιακό και μικρότερα για το 492.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

404 ΓΣΝ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	3015	16894	5,6	0,44	23,11	28,71
2001	3368	17896	5,31	0,46	26,76	32,07
2002	3570	18974	5,31	0,49	28,68	34
2003	4082	17520	4,29	0,45	34,58	38,87
2004	3507	16308	4,65	0,42	28,74	33,4
2005	3182	15453	4,85	0,40	25,44	30,3
2006	3301	15896	4,81	0,41	26,62	31,43
2007	3872	17496	4,51	0,45	32,35	36,87
2008	4355	17056	3,91	0,44	37,55	41,47
2009	4153	16752	4,03	0,43	35,51	39,55
2010	3972	16896	4,25	0,44	33,57	37,82

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 105

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Γ.Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	55.255	190.325	3,44	0,90	92,48	95,92
2010	61.243	190.399	3,10	0,90	103,21	106,32
2011	63.145	195.258	3,09	0,92	106,53	109,62

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 576

Γ.Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ "ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ"

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	27.475	75.272	2,73	0,76	99,39	102,13
2010	25.427	69.675	2,74	0,70	91,78	94,52
2011	28.570	69.048	2,41	0,70	103,79	106,20

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 269

Για τον νομό Λάρισας, εξετάσθηκαν το 404 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Λάρισας και δύο δημόσια, το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας και το Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας "Κουτλιμπάνειο". Ο δείκτης πληρότητας παρουσιάζει υψηλά ποσοστά στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο καθώς και στο Γενικό, σε αντίθεση με το 404 που βρίσκεται σταθερά κάτω από το 50%. Ο χρόνος αδράνειας κλίνης, βρίσκεται στα ίδια υψηλά επίπεδα για τα δύο δημόσια νοσοκομεία, ενώ αντίθετα σε χαμηλότερα για το 404. Αναλόγως, και ο δείκτης Παραγωγής Υπηρεσιών Υγείας παρουσιάζει την ίδια υψηλή τάση για τα δημόσια νοσοκομεία και τα αποτελέσματα είναι χαμηλά για το 404.

ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

406 ΓΣΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2000	1905	11569	6,07	0,48	23,23	29,30
2001	2781	14314	5,14	0,60	37,63	42,78
2002	2365	12658	5,35	0,53	31,03	36,38
2003	2970	13752	4,63	0,57	41,06	45,69
2004	2885	13205	4,57	0,55	39,80	44,38
2005	2531	12796	5,05	0,53	33,88	38,93
2006	2608	13065	5	0,55	35,11	40,12
2007	1885	11563	6,13	0,48	22,86	29
2008	1632	10965	6,71	0,46	18,38	25,10
2009	2250	12354	5,49	0,52	29,12	34,61
2010	2463	12896	5,23	0,54	32,65	37,89

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 65

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Γ.Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	69.030	211.461	3,06	0,66	76,00	79,07
2010	66.863	193.324	2,89	0,60	73,69	76,58
2011	68.332	195.867	2,86	0,61	75,40	78,27

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 873

Γ.Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ "ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ"

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2009	20.256	80.321	3,96	0,65	56,14	60,10
2010	21.941	87.890	4	0,71	61,10	65,10
2011	22.406	82.756	3,69	0,67	62,79	66,48

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ: 337

Τέλος για τον νομό Ιωαννίνων, χρησιμοποιήθηκαν ως δείγμα το 406 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων και δύο δημόσια πολιτικά, το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων και το Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων "Χατζηκώστα". Ο δείκτης πληρότητας βρίσκεται στα ίδια περίπου επίπεδα και για τα τρία νοσοκομεία, με εξαίρεση το 406, όπου παρατηρούμε μια ελάχιστη διαφοροποίηση. Ο χρόνος αδράνειας κλίνης μας δίνει υψηλότερα αποτελέσματα για τα δύο δημόσια πολιτικά νοσοκομεία της πόλης σε σχέση με το 406. Κάτι ανάλογο παρουσιάζουν και τα αποτελέσματα του δείκτη Παραγωγής Υπηρεσιών Υγείας, όπου το 406 έχει χαμηλότερη παραγωγή σε σχέση με τα άλλα νοσοκομεία.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

(ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΟΡΟ 2000-2010)	401 ΓΣΝ	424 ΓΣΝΕ	412 ΓΣΝ	429 ΓΣΝ	404 ΓΣΝ	406 ΓΣΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ	14979	7857	1664	1527	3670	2388
ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	71361	64979	9675	8621	17012	12648
Μ.Δ.Ν	4,9	7,2	5,8	5,6	4,6	5,3
ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	35,3%	35,8%	73%	83,8%	43,9%	52,8%
ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΚΛΙΝΗΣ	22,4	11,6	40,3	48,8	30,2	31,3
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	27,3	18,8	46,2	54,5	34,9	36,7

Παρατηρώντας τον πίνακα με τους μέσους όρους για τη δεκαετία 2000-2010, μπορούμε να βγάλουμε μερικά χρήσιμα συμπεράσματα. Αρχικά βλέπουμε πως το 401 έχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο εισαχθέντων ασθενών και τον μεγαλύτερο μέσο όρο ημερών νοσηλείας σε σχέση με τα υπόλοιπα στρατιωτικά νοσοκομεία. Αυτό θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι απολύτως φυσιολογικό, αφού πρόκειται για το μεγαλύτερο στρατιωτικό νοσοκομείο της Ελλάδας. Από την άλλη όμως η πληρότητα του κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα με ποσοστό 35.3% το οποίο αποτελεί το χαμηλότερο συγκριτικά με τα υπόλοιπα νοσοκομεία.

Έπειτα, όσον αφορά την μέση διάρκεια νοσηλείας, τις λιγότερες μέρες παρουσιάζει το 404 Γ.Σ.Ν. Λάρισας με 4,6 ενώ από την άλλη τις περισσότερες ημέρες εμφανίζει το 424 Γ.Σ.Ν.Ε. με 7,2 ημέρες μέσο όρο ανά ασθενή.

Το 424 Γ.Σ.Ν.Ε. έχει και από τα χαμηλότερα ποσοστά όσον αφορά την πληρότητά του με ποσοστό 35,8%, περίπου στα ίδια επίπεδα με αυτά του 401 Γ.Σ.Ν.Α. όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη παράγραφο. Το νοσοκομείο με το μεγαλύτερο ποσοστό πληρότητας, όπως αυτό φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα, είναι το 429 Γ.Σ.Ν. Αλεξανδρούπολης με 83,8%. Εξίσου υψηλό ποσοστό πληρότητας παρατηρούμε πως έχει και το 412 Γ.Σ.Ν. Ξάνθης με ποσοστό 73%.

Ο δείκτης του χρόνου αδράνειας κλίνης, παρουσιάζει τα χαμηλότερα νούμερα στο 424 Γ.Σ.Ν.Ε. με 11,6. Τα μεγαλύτερα νούμερα εμφανίζονται στο 429 Γ.Σ.Ν. Αλεξανδρούπολης και στο 412 Γ.Σ.Ν. Ξάνθης με 48,8 και 40,3 αντίστοιχα. Κάτι ανάλογο λοιπόν παρατηρήσαμε και στον δείκτη πληρότητας, όπου τα δύο αυτά νοσοκομεία, δύο ακριτικών πόλεων της χώρας μας, εμφανίζουν τα μεγαλύτερα νούμερα σύμφωνα με τα αποτελέσματα που έχουμε εξαγει.

Στον τελευταίο δείκτη που χρησιμοποιήσαμε και εξίσου σημαντικό με τους προηγούμενους δύο, τον δείκτη παραγωγής υπηρεσιών υγείας, παρατηρούμε και πάλι τα υψηλότερα ποσοστά στα δύο νοσοκομεία της Αλεξανδρούπολης και της Ξάνθης με 54,5 παραγωγικές μονάδες το 429 Γ.Σ.Ν. Αλεξανδρούπολης και με 46,2 το 412 Γ.Σ.Ν. Ξάνθης. Το χαμηλότερο ποσοστό παραγωγής υπηρεσιών υγείας εμφανίζει το 424 Γ.Σ.Ν.Ε. με 18,8 παραγωγικές μονάδες.

Συμπερασματικά λοιπόν, και συνοψίζοντας την ανάλυση, είναι άξια αναφοράς το 492 Γ.Σ.Ν. Αλεξανδρούπολης και το 412 Γ.Σ.Ν. Ξάνθης. Τα δύο αυτά στρατιωτικά νοσοκομεία, εμφανίζουν τα υψηλότερα νούμερα όσον αφορά την πληρότητα, τον χρόνο αδράνειας κλίνης και την παραγωγή υπηρεσιών υγείας. Παρατηρούμε γενικότερα στον πίνακα, πως τα ποσοστά των δύο, σχεδόν ταυτίζονται, αποδεικνύοντας πως στις δύο αυτές ακριτικές πόλεις υπάρχει κάποια αλληλεξάρτηση μεταξύ τους. Από εκεί και πέρα, αξίζει να αναφερθεί και το χαμηλό ποσοστό πληρότητας που παρουσιάζουν τα δύο μεγαλύτερα στρατιωτικά νοσοκομεία της χώρας μας, το 401 Γ.Σ.Ν.Α. και το 424 Γ.Σ.Ν.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα εργασία, αποτελεί μία προσπάθεια προσέγγισης, της εξέλιξης των μονάδων υγείας των Ενόπλων Δυνάμεων, κατά την διάρκεια της σύγχρονης ιστορίας του ελληνικού κράτους, καθώς και μια αναλυτική προσέγγιση, όσον αφορά τις παραγωγικές σχολές στρατιωτικών ιατρών και νοσηλευτών, που επανδρώνουν τα στρατιωτικά νοσοκομεία της Ελλάδας.

Πραγματοποιείται μία ανάλυση 6 επιλεγμένων στρατιωτικών νοσοκομείων σε μία χρονική περίοδο 10 ετών (2000-2010) με την χρήση μέσης τιμής και τριών νοσοκομειακών δεικτών για όλα τα νοσοκομεία.

Σκοπός της παρουσίασης των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων καθώς και της χρήσης των συγκεκριμένων νοσοκομειακών δεικτών, είναι η παρουσίαση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, η εμφάνιση του όγκου εργασίας, καθώς και άλλων σημαντικών λειτουργικών στοιχείων οικονομικών στοιχείων και στοιχείων κίνησης, των στρατιωτικών και δημόσιων πολιτικών νοσοκομείων, τόσο των μεγάλων αστικών κέντρων, όσο και της περιφέρειας της χώρας μας. Η παρουσίαση αυτή, πραγματοποιείτε τόσο ξεχωριστά για κάθε νοσοκομειακή μονάδα του ίδιου νομού, όσο και σε σύγκριση μεταξύ τους.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας, δίνονται πληροφορίες σχετικά με την Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.). Γίνεται μία παρουσίαση στην ιστορική αναδρομή της σχολής, καθώς και στο ποιος είναι ο στόχος και η αποστολή της και τέλος, πραγματοποιείται εκτενή αναφορά στις προϋποθέσεις εισαγωγής. Στην συνέχεια, γίνεται παρουσίαση στην ιστορική αναδρομή της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν.) και αναλύονται οι στόχοι καθώς και προϋποθέσεις εισαγωγής της συγκεκριμένης στρατιωτικής σχολής. Ακολουθούν ιστορικά στοιχεία σχετικά με την ιστορία των στρατιωτικών νοσοκομείων στην νεότερη Ελλάδα. Πραγματοποιείται ανάλυση για το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, το 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως, το 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων, το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού, το 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας και το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο πραγματοποιείται ποσοτική ανάλυση των εισακτέων σπουδαστών στην Σ.Σ.Α.Σ. και στην Σ.Α.Ν. γίνεται μια αναλυτική παρουσίαση διαφόρων στοιχείων εκπαίδευσης που αφορούν τις συγκεκριμένες στρατιωτικές σχολές.

Στην συνέχεια, στο τρίτο κεφάλαιο, πραγματοποιείτε μία αναλυτική παρουσίαση οικονομικών στοιχείων και στοιχείων κίνησης διάφορων στρατιωτικών και δημόσιων πολιτικών ιδρυμάτων της χώρας μας. Τα αποτελέσματα προέκυψαν, έπειτα από χρήση τριών νοσοκομειακών δεικτών και σκοπεύουν στη ανάλυση και σύγκριση του φόρτου εργασίας, αλλά και της ενημέρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα εν λόγω νοσοκομειακά ιδρύματα.

Σημαντικό γεγονός στην ιστορία των στρατιωτικών νοσοκομείων, αποτελεί η 16^η Φεβρουαρίου 2011, καθώς όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, οι υπουργοί Εθνικής Άμυνας και Υγείας, αποφάσισαν από κοινού για την συνεργασία των στρατιωτικών νοσοκομείων με το Ε.Σ.Υ. Με την απόφαση αυτή, όλοι οι πολίτες αποκτούν πρόσβαση στα στρατιωτικά νοσοκομεία της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, με σκοπό την εξυπηρέτηση των υγειονομικών αναγκών του πληθυσμού της χώρας. Ο αριθμός των πολιτών που θα μπορούν να εισαχθούν σε κάθε στρατιωτικό νοσοκομείο, θα εξαρτάται από την πληρότητα των κλινών και αφού ληφθεί υπόψη η ανάγκη ύπαρξης ικανού αριθμού κενών κλινών, για την εξυπηρέτηση εκτάκτων αναγκών του στρατιωτικού προσωπικού και των λοιπών δικαιούχων περίθαλψης σε αυτό, δεδομένου ότι τα στρατιωτικά νοσοκομεία βρίσκονται σε διαρκή εφημερία. Για τους πολίτες υπάρχει κατανομή διαθέσιμων κλινών και αφορά το 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, το οποίο διαθέτει 10 κλίνες, το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών 10 κλίνες, το 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας διαθέτει 15 κλίνες, το 417 Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού από 10 έως 15 κλίνες και τέλος το 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης 15 κλίνες. Τα διαθέσιμα αυτά κρεβάτια των στρατιωτικών νοσοκομείων, θα ανακοινώνονται καθημερινά στο Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.Ε.Π.Υ.), κατά το πρότυπο των κλινών των Μ.Ε.Θ. , ώστε να εξυπηρετούνται ασθενείς που διακομίζονται μέσω του Ε.Κ.Α.Β. κατά τις εργάσιμες ώρες (07.30 – 14.30). Τα στρατιωτικά νοσοκομεία θα ορίζουν καθημερινά εκπρόσωπο εφημερίας στο Ε.Κ.Ε.Π.Υ. για τον απαιτούμενο συντονισμό.

Οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλονται σε εξειδικευμένες εργαστηριακές ή άλλες εξετάσεις, είτε μέσω παραπομπής από Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. , είτε και με απευθείας ραντεβού. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, θα αναρτάται στο διαδίκτυο, ενδεικτικός πίνακας ειδικών εξετάσεων που μπορούν να πραγματοποιούνται στα στρατιωτικά νοσοκομεία καθώς και τα τηλέφωνα επικοινωνίας με τα αντίστοιχα εργαστήρια.

Οι ειδικοί στρατιωτικοί ιατροί που υπηρετούν σε μονάδες εκστρατείας υγειονομικού στην περιφέρεια, θα διατίθενται και στα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. για την κάλυψη τυχόν αναγκών τους. Το ίδιο θα ισχύει και για τους στρατιωτικούς και οπλίτες γιατρούς που είναι τοποθετημένοι σε στρατιωτικές μονάδες. Αντίστοιχα, και οι υποδομές των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. , όπου χρειάζεται, θα διατίθενται και για εξυπηρέτηση του στρατιωτικού προσωπικού.

Τέλος, όλα τα ασθενοφόρα των Ενόπλων Δυνάμεων θα διατίθενται για την εξυπηρέτηση περιστατικών των υγειονομικών μονάδων του Ε.Σ.Υ. κάθε περιοχής και σε περίπτωση που τα ασθενοφόρα των μονάδων αυτών δεν επαρκούν για τη κάλυψη όλων των περιστατικών. Η διάθεση των στρατιωτικών ασθενοφόρων θα γίνεται κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από το Ε.Κ.Α.Β., ή από τον πλησιέστερο υγειονομικό σχηματισμό του Ε.Σ.Υ.

Ο συγκεκριμένος νόμος άλλαξε οριστικά τον μεγάλο αριθμό στρατιωτικών νοσοκομείων στην χώρα μας και ιδιαίτερα στην περιφέρεια, όπου πολλά στρατιωτικά νοσοκομεία είτε σταμάτησαν οριστικά την λειτουργία τους, είτε υποβαθμίστηκαν σε Κέντρα Υγείας, είτε συγχωνεύθηκαν με μεγάλα πολιτικά νοσοκομεία της ίδιας πόλης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας (2012). *Εισαγωγή*.
<http://www.haf.gr/el/structure/units/gna/>
- 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας (2012). *Ιστορική αναδρομή*.
<http://www.haf.gr/el/structure/units/gna/history.asp>
- 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών (2011). *Ιστορικά. Πρώην 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο*.
<http://savepr401.wordpress.com/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AC/>
- 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών (2011). *Ιστορική αναδρομή*.
<http://401.army.gr/istoria.html>
- 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ειδικών Νοσημάτων (2011). *Ιστορικά θέματα*.
<http://www.army.gr/structure/eq/dieuthinseis/DYG/Snen-414/index.htm>
- 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως (2011). *Ιστορία του Νοσοκομείου*.
http://www.army.gr/structure/eq/dieuthinseis/DYG/424_Web/424/index.html
- Γενικό Επιτελείο Στρατού, Διεύθυνση Υγειονομικού (2011). *Ιστορικά στοιχεία*.
http://www.army.gr/default.php?pname=sub_DYG_IstorikaStoixeia&la=1
- Δρούμπαλης Φώτιος (2009). *Νοσοκομειακοί Δείκτες*. Σημειώσεις μαθήματος Σεμινάριο τελειοφοίτων.
- Ζαφειρόπουλος Κώστας (2005). *Πώς γίνεται μία επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ
- Θεωρητικό φροντιστήριο (2011). *Βάσεις Εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*. <http://www.theorhtiko.gr/kapp2.shtml>
- Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών (2011). *Ιστορικό νοσοκομείου*.
<http://www.hellenicnavy.gr/index.php/el/nna-istoriko.html>
- Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών (2011). *Αποστολή και κοινωνική προσφορά*.
<http://www.hellenicnavy.gr/index.php/el/nna-arxiki.html>
- Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (2012). *Ιστορικό νοσοκομείου*.
http://www.nimts.gr/content/index.php?option=com_content&task=view&id=6&Itemid=86

- Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (2012). Σκοπός και καθεστώς λειτουργίας.
http://www.nimts.gr/content/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Itemid=68
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2011). Ιστορική αναδρομή.
<http://www.ssas.gr/index.php/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1/2010-09-27-04-37-58.html>
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2011). Αποστολή και στόχος της Σχολής-Προϋποθέσεις εισαγωγής. <http://edu.klimaka.gr/tritobathmia-ekpaideysh/stratiwtikes-scholes-astynomia/488-iatriko-thessalonikhs-ssas.html>
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2012). Στοιχεία εκπαίδευσης. <http://edu.klimaka.gr/tritobathmia-ekpaideysh/stratiwtikes-scholes-astynomia/488-iatriko-thessalonikhs-ssas.html>
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2012). Στρατιωτική εκπαίδευση. <http://www.ssas.gr/index.php/%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7/2010-09-27-06-24-01.html>
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2012). Ακαδημαϊκή εκπαίδευση. <http://www.ssas.gr/index.php/2010-09-27-06-22-30.html>
- Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (2012). Επιμορφωτική εκπαίδευση. <http://www.ssas.gr/index.php/%CE%95%CF%80%CE%B9%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7/2010-09-30-04-23-45.html>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Γενικά στοιχεία. <http://www.san.mil.gr/113/>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Ιστορική αναδρομή. <http://www.san.mil.gr/Content.php?PagelD=112&Language=el>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Αποστολή και στόχος της Σχολής. <http://www.san.mil.gr/Content.php?PagelD=172&Language=el>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Στοιχεία εκπαίδευσης. <http://www.san.mil.gr/163/>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Ακαδημαϊκή εκπαίδευση. <http://www.san.mil.gr/177/>
- Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (2012). Στρατιωτική εκπαίδευση. <http://www.san.mil.gr/178/>

Υπουργική απόφαση (2012). Συμφωνία συνεργασίας Ε.Σ.Υ. με τα στρατιωτικά νοσοκομεία. <http://www.healthview.gr/node/26543>